

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2007/08:29

Stenografiska
uppteckningar
2007/08:29

Fredagen den 11 april

1 § Rättsliga och inrikes frågor

Justitieminister Beatrice Ask

Återrapport från ministerrådsmöte den 28 februari 2008

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 18 april 2008

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God förmiddag! Klockan har passerat 09.30 och det är dags att förklara sammanträdet öppnat.

I dag ska vi prata om rättsliga och inrikes frågor samt jordbruk och fiske. Som ni ser på den gula agendan börjar vi med Asks rättsliga frågor.

Vi släpper nu in justitieministern med medarbetare och kommer då att gå in på punkt 1 på den gula agendan och börjar som bekant med en återrapport från det förra rådsmötet.

Ni kan bläddra fram, om ni har lust, rapporten från mötet om rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänsten den 28 februari.

Vi säger välkommen till justitieministern med medarbetare och börjar med att konstatera att rapporten från förra rådsmötet är utsänd. Men om justitieministern vill kommentera den är hon varmt välkommen att göra det nu. Varsågod.

Anf. 2 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Tack så mycket. Först vill jag säga att det är som det brukar vara när man kommer till EU-nämnden, nämligen att vi inte har fått alla handlingar och att en del måste kompletteras, och det gör vi i vederbörlig ordning. Det här är alltid tråkigt, men jag tycker att det ska sägas.

När det gäller återrapporteringen har ni fått rapporten i skriftlig form. Jag ska ändå säga något kort om mötet som var den 28 februari.

Vid mötet diskuterades förslaget till rådsbeslut om Europol. Syftet med förslaget är att ersätta Europolkonventionen med ett rådsbeslut för att det ska bli enklare att besluta om förändringar och anpassa verksamheten efter utvecklingen när det gäller gränsöverskridande brottslighet.

Vid mötet konstaterades att det hade gjorts framsteg i frågorna om tjänsteföreskrifter och immunitet. Frågan om förtydligande när det gäller budgetkonsekvenserna med hänsyn till budgetneutralitet har vi däremot fått fortsätta att diskutera, och jag återkommer till det om en liten stund.

Vid mötet diskuterades också förslaget till ändring av rambeslut om bekämpande av terrorism. Av diskussionen framgick att en majoritet av medlemsstaterna ger sitt stöd till den text i en beaktandesats som gör det

mer tydligt att medlemsstaterna ska beakta principen om proportionalitet när de genomför rambeslutet.

Det var också klart att en majoritet av medlemsstaterna ger sitt stöd till det svenska förslaget om att i rambeslutet lägga till en artikel om yttrandefrihet och pressfrihet. Ordförandeskapets målsättning är fortfarande att vi ska nå en politisk överenskommelse vid RIF-rådet nästa vecka. Detta ska vi också återkomma till.

Vad gäller arbetet med Schengen informationssystem II ombads kommissionen att ta fram en ny tidsplan. Nya bedömningar när det gäller säkerheten vid överföring av data från det gamla till det nya systemet har medfört att tidsplanen måste revideras. I den nya planen kommer den operativa starttiden att sättas till september 2009 i stället för december 2008. Tidsplanen förväntas bli klar i maj och godkännas av RIF-rådet i juni. Vid RIF-rådet nästa vecka kommer vi att få lite ny information om arbetet med SIS II.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger rapporten till handlingarna.

Vi går vidare till information och samråd inför det kommande rådsmötet som är så sent som den 18 april. Även kansliet har noterat att det är lite tidigt att begära att handlingarna ska vara klara. Vi är väl medvetna om att det var möte i Coreper så sent som i går, men vi försöker ändå.

Vi tar A-punktslistan sist, som vi brukar. Punkterna 3–7 på rådsagendan är såvitt jag vet Billströmska. Den första justitieministerpunkten är punkt 8, Inrättande av Europeiska polisbyrån. Frågan var i nämnden i februari, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt.

Det var ett fel i den kommenterade dagordningen, så jag hoppas att ledamöterna har uppmärksammat den nya varianten i utskick 2. Jag hoppas att åtminstone specialisterna har sett detta. Detta är en beslutspunkt.

Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det är sjätte gången i följd som vi har Europolbeslutet på dagordningen, så vi börjar kunna frågorna. Nu har förhandlingarna om texten i förslaget avslutats. Flertalet av de utestående frågorna har alltså lösts. Det verkar finnas goda förutsättningar för att vi ska nå en politisk överenskommelse. Det ökar också möjligheterna att hålla tidtabellen, så att vi kan få ett beslut som träder i kraft vid årsskiftet.

Sex av rådsbeslutets elva kapitler har redan godkänts i rådet under 2007, och nu ska vi godkänna helheten. Ni har fått ett utförligt skriftligt underlag. Jag ska kort informera om de delar som vi inte har behandlat tidigare och om några viktigare ändringar i de godkända kapitlen. De nya kapitlen rör Europols yttre förbindelser, dataskydd, budget samt övergångs- och slutbestämmelser.

Reglerna om de yttre förbindelserna har gjorts mer överskådliga och har anpassats till utvecklingen de senaste tio åren med bland annat ett antal nya EU-organ. Europols möjligheter att utbyta information har utvidgats något, samtidigt som villkoren har stramats åt genom obligatoriska informationsutbytesavtal.

Dataskyddsreglerna har anpassats till det kommande dataskyddsrambeslutet. Europol får ett eget fristående dataskyddsombud. Sverige har

fått in regler som säkerställer vår offentlighetsprincip och vår arkivlagstiftning.

I personalbestämmelserna har vi nu hittat lösningar på både immunitetsfrågan och frågorna om personalrotation och öronmärkning av tjänster för medlemsstaternas myndigheter. EU:s immunitetsregler ska ändras så att de inte hindrar Europolpersonal från att delta i gemensamma utredningsgrupper. Som säkerhetsåtgärd gäller nu att Europolbeslutet inte ska börja tillämpas förrän ändringarna har trätt i kraft.

Övergången till en gemenskapsfinansiering och effekterna på Europol's budget har varit den svåraste frågan. Som vi har pratat om tidigare här har medlemsstaterna krävt att övergången ska vara budgetneutral. Det underlag som kommissionen har presenterat har dock inte riktigt kunnat styrka att det blir på det sättet. Om något så visar resultatet av de jämförelser som man kan göra att det blir en viss kostnadsökning. Det har framför allt att göra med att när EU-regler tillämpas blir löne- och möjligen också pensionskostnaderna högre än vad de annars skulle ha varit.

Det tycks alltså som att nyordningen inte kommer att bli fullt ut budgetneutral. Sverige försökte in i det sista få fram ett bättre beräkningsunderlag, men vi konstaterar att det inte har varit fullt ut möjligt. Sverige och andra medlemsstater har markerat väldigt tydligt att vi är missnöjda med det. Men vi tror inte att det går att göra mer i den frågan just nu. Och det är ändå rätt väsentligt att det kommer ett beslut så att rättsakten hinner antas formellt innan Lissabonfördraget träder i kraft.

Den promemoria som ni har fått skrevs lite grann före de senaste diskussionerna. Där framhåller vi att vi ska vara ännu tuffare på det kommande mötet. Men jag vill gärna säga att jag tror att vi får fundera över om det kan ge något att ge sig in i den debatten efter de senaste diskussionerna. Vi har pressat på väldigt hårt, och vi medlemsstater har varit rätt överens. Men jag tror att vi har kommit så långt som det går. Jag vill i alla fall göra reservationen att det kanske inte är läge att ta upp frågan just vid det mötet. Man måste känna efter lite grann under diskussionerna.

Det finns alltså politisk enighet om förslaget, och vi får väl se det som en framgång. Det ger goda förutsättningar för att anpassa Europol till omvärlden och den rättsliga miljö som blir följd av Lissabonfördragets ikraftträdande. Som helhet är det alltså en bra överenskommelse som Sverige kan ställa sig bakom. Men jag vill gärna säga att Sverige även i fortsättningen ska verka för budgetrestriktivitet på EU-nivå. Det är viktigt utifrån de erfarenheter som vi har av diskussionerna. Jag tror också att vi har nått en viss samstämmighet mellan medlemsstaterna om betydelsen av det.

Anf. 5 MARYAM YAZDANFAR (s):

Fru ordförande! I grunden är vi socialdemokrater positiva till förändringarna av Europol. Vi tror att det kommer att göra att Europol blir mer effektivt och kan arbeta på ett bättre sätt.

Jag skulle ändå vilja påpeka att principen om budgetneutralitet är oerhört viktig. Jag tycker inte att justitieministern ska ändra sig på den punkten, utan att hon ska föra fram att kostnaderna inte får svälla. Det är vassa verktyg mot brottslighet som vi behöver, inte överbyggnader i form

2007/08:29

11 april

av byråkrati och ökade kostnader. Jag vill understryka hur viktigt vi socialdemokrater tycker att det är att gemenskapsfinansieringen inte innebär att kostnaderna sväller.

Anf. 6 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag har ingen annan uppfattning. Jag ville bara säga att man ibland känner att det kanske inte är möjligt att nå längre vid just plenum. Eftersom det vi har varit överens om stod så tydligt i promemorian, ville jag ändå säga det här som en liten reservation så att jag inte i efterhand skulle få höra: Varför sade du inget?

Vi har de senaste veckorna jobbat väldigt hårt med detta och tror att vi har kommit så långt vi kan. Men jag har precis samma uppfattning och ska inte i onödan avstå från att påpeka hur viktigt det här är. Det lovar jag.

Anf. 7 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Jag reagerade lite på vad ministern sade om att inte just i plenum säga något. Även om man anser att man har kommit till en nivå där det inte går att förändra tror jag att det är väldigt viktigt att Sverige ändå framför detta. Det står ju också att rådet har betonat att budgetneutralitet skulle vara en förutsättning för den här övergången. Jag tror att det är väldigt viktigt att Sverige och andra länder vidhåller det även vid sammanträdet.

Anf. 8 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag lyssnar på vad ni säger, och eftersom jag har samma uppfattning tar jag det med mig.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Nu uppmärksammar kanslichefen mig på en formfråga, som jag även måste ställa själv. I den utsända kommenterade dagordningen står det ju att den parlamentariska reservation som vi har i Sverige ligger kvar tills detta kommer tillbaka som en godkännandeproposition. Det står det inte i det rättade bladet. Det är inte viktigt att det står där, men kan justitieministern kommentera just den delen av det politiska och parlamentariska läget?

Anf. 10 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det är vad som stod från början som gäller. Det är klart att den ligger kvar tills vi har allt på plats.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Och vi har att se fram emot en proposition?

Anf. 12 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Ja.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Då är vi klara med den punkten och har rätt ut även detta.

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Jag går vidare till punkt 9 om genomförande av beslut med mera om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism med mera, även kallat Prüm i många sammanhang. Jag vill uppmärksamma nämnden på att det stora Prümrådsbeslutet redan är fattat efter samråd i både justitieutskottet och EU-nämnden. I dag ska vi anta en del av genomföranderådsbeslutet angående administrativa och tekniska bestämmelser. Detta förväntas dessutom bli en A-punkt, eller har rättare sagt redan blivit det. Så på rådet är det i alla fall ingen som uppfattar att det här blir någon större diskussion. Justitieutskottet kommer senare under våren att börja behandla den större politiska Prümfrågan. Där befinner vi oss på nämnden just nu, så att alla vet vad som ligger på bordet i dag. Underlag är utsänt.

Anf. 14 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Ordföranden har förklarat vad som gäller. Det här är en bilaga. Det är tekniska frågor. Vi stöder förslaget till bilaga, och i övrigt hänvisar jag till det skriftliga materialet.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Då vänder vi på bladet och hittar EU:s handlingsplan för bättre sprängämnessäkerhet. Där förbereder justitieutskottet ett utlåtande enligt mina noteringar. Det finns inte än. Däremot har frågan varit i nämnden tidigare, i december, då det fanns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Anf. 16 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Ordförandeskapet har meddelat att dagordningspunkten ska bli en så kallad falsk B-punkt. Man förutser ingen diskussion i rådet. Ordförandeskapet kommer troligtvis bara att informera om handlingsplanen och om att en överenskommelse föreligger.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende.

Jag går vidare till fråga 11, Bekämpande av terrorism med mera. Där har det varit överläggningar i både justitieutskott och konstitutionsutskott om vilka EU-nämnden tidigare har informerats. Det säger jag dels för att det ska föras till protokollet, dels för att nämndens ledamöter ska komma ihåg det och inte ta om allt från början utan behandla det som är nytt sedan dess. Frågan har också varit i nämnden den 22 februari, då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt med avvikande meningar från v och mp. Den har också behandlats inom ramen för ett samordnat subsidiaritetstest tillsammans med de övriga nationella parlamenten. I dag föreligger ett skriftligt underlag.

Anf. 18 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Förslaget är ett tillägg till 2002 års rambeslut om bekämpande av terrorism och utgör en del av ett åtgärds paket som kommissionen presen-

terade i november 2007. Syftet med ärendet är som ni vet att öka skyddet mot terrorism inom EU. Förhandlingsarbetet har nu fortskridit så att en överenskommelse om den allmänna inriktningen av förslaget kan träffas på det här rådsmötet. Förslaget innebär i stort, som jag har informerat om vid flera tillfällen, att offentlig uppmaning till terroristbrott samt rekrytering och utbildning för terroristsyften införs i rambeslutet om bekämpande av terrorism. De här gärningarna ska kriminaliseras och betraktas som brott med anknytning till terroristverksamhet.

Förslaget är i stort sett identiskt med Europarådets konvention om förebyggande av terrorism som Sverige undertecknade 2005. Arbetet med att förbereda ratifikation av konventionen har inletts. Förslaget rör yttranden som kan omfattas av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. I dessa grundlagar finns ett särskilt sätt att utkräva ansvar, och för att Sverige ska kunna acceptera förslaget krävs att vi får ett undantag så att vi kan värna och behålla den särskilda regleringen i grundlagarna. Det har självklart också varit tydligt i förhandlingsarbetet.

Ordförandeskapet har också, efter initiativ från Sverige, föreslagit ett grundlagsundantag som bygger på undantaget i det redan överenskomna rambeslutet om rasism. I grundlagsundantaget i rasismbeslutet hänvisas även till föreningsfriheten. I rambeslutet om terrorism är det inte nödvändigt. Flera medlemsstater har därför motsatt sig en sådan hänvisning i instrumentet. Att grundlagsundantaget nu saknar den hänvisningen är betydelselöst för vår del men har möjliggjort en paketlösning i fråga om det reviderade rambeslutet med grundlagsundantaget i övrigt intakt. Min bedömning är alltså att Sverige har fått det grundlagsundantag som vi behöver.

Även i övrigt har förslaget förbättrats i förhållande till kommissionens ursprungsförslag. Bland annat har det föreslagits en ny skrivning som ger ytterligare möjlighet att ta hänsyn till proportionalitetsprincipen när det ska avgöras hur vi ska utforma den svenska lagstiftningen. Förslaget motsvaras i många fall av svensk rätt. För att helt möta det nya rambeslutet kan dock viss lagstiftning behövas. I bedömningen av lagstiftningsbehovet kan det behöva göras avvägningar av vad som är befogat att kriminalisera, bland annat med hänsyn till yttrandefriheten. De nya skrivningarna i rambeslutet om proportionalitetsprincipen ger tillräckligt manöverutrymme vid de avvägningarna.

Anf. 19 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Jag tackar ministern. Det är skönt att regeringen har fört förhandlingarna på ett sådant sätt att det här känns bättre när det gäller rättsgarantier och rättssäkerhet. Det gäller undantagen men framför allt också proportionalitetsprincipen. När de här förhandlingarna fortsätter nu finns det naturligtvis en möjlighet, för det finns ju flera länder som stöder Sveriges uppfattning, att få in artikel 12.2 från Europakonventionen på ett kanske ännu starkare sätt än att ha det som en preambelpunkt, att rent av få med dem i artiklarna så att de blir en del av rättsakterna. Det vore naturligtvis en styrka.

Anf. 20 MARYAM YAZDANFAR (s):

Fru ordförande! I den subsidiaritets- och proportionalitetsprövning som gjordes på initiativ av Cosac fanns det ju kritik mot bland annat

proportionaliteten i det här arbetet. Det är viktigt att man beaktar de nationella parlamentens syn på detta i rådet. I övrigt känns det som att det här är komplicerade avvägningsfrågor. Det känns oerhört viktigt att regeringen är otroligt tydlig om de undantag som gäller utifrån våra grundlagar.

2007/08:29

11 april

Anf. 21 JACOB JOHNSON (v):

Ordförande! Det är positivt att Sverige verkar få in de här undantagen om tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Vänsterpartiet kvarstår dock vid sin tidigare anmälda avvikande mening. Vi vill egentligen ha en annan ordning, med ordentlig utvärdering av nuvarande regelverk först. Vi är oroliga för att det föreslagna regelverket är för luddigt och kan drabba oskyldiga, framför allt när det gäller offentlig uppamning till terroristbrott.

Anf. 22 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det var ju inga nyheter egentligen. Jag tror att det är svårt att komma till ytterligare tuffa skrivningar av det slag som Krister Hammarbergh efterfrågar. Vi är, och har ju varit, väldigt tydliga när det gäller att hävda våra synpunkter från svensk sida och har också tagit initiativ. Jag tycker att vi börjar landa rätt väl.

Anf. 23 MEHMET KAPLAN (mp):

Ordförande! Vi har ju haft det här uppe i justitieutskottet. Jag var, tillsammans med två andra ledamöter från utskottet, i Bryssel på ett rundabordssamtal om just rambeslutet. Vi lyssnade på de föredragningar som gjordes, och som går parallellt med detta, och jag kan inte annat än hålla med om Krister Hammarberghs framställan här. Tyvärr verkar det som att det inte går att komma någonvart mer. Vi välkomnar naturligtvis de nya skrivningarna om proportionalitetsprincipen men i övrigt kvarstår vi vid vår avvikande mening.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Det noteras.

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende men noterar avvikande mening från v och mp.

Jag går vidare till punkt 12, Förstärkning av Eurojust med mera. Den frågan har ju varit i nämnden förut, till exempel den 30 november, då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt med avvikande meningar från v och mp. Nu föreligger förslag till beslut.

Anf. 25 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Initiativet från bland annat Sverige om reviderade beslut om Eurojust och det europeiska rättsliga nätverket har sedan i januari diskuterats på tjänstemannanivå. Syftet är att vidareutveckla och effektivisera Eurojust och samarbetet på området. Det slovenska ordförandeskapet har nu bett RIF-rådet att enas beträffande vissa av de Eurojustfrågor som är föremål för diskussion.

Det första förslaget gäller bemanningen av Eurojust i Haag. Det föreslås att det införs ett uttryckligt krav på att den nationella medlemmen ska ha sin ordinarie arbetsplats i Haag. Han eller hon ska vidare biträdas av ytterligare två personer. Dessa kan, men måste inte, ha sin arbetsplats i Haag. Förslaget, som vi stöder, innebär en nödvändig effektivisering av arbetet vid myndigheten.

Det föreslås vidare att det införs en minimimandatperiod för den nationella medlemmen om fyra år, vilket leder till ökad kontinuitet och effektivitet i arbetet. Det föreslås också ett förtydligande av vilka nationella brottsbekämpningsregister som den nationella medlemmen ska ha tillgång till. Det krävs dock inte att den nationella medlemmen ska ha vidare behörighet för nationella register än vad han eller hon skulle ha nationellt i sin tjänst som åklagare.

Ytterligare ett viktigt förslag är att Eurojusts kollegium får en konfliktlösningsroll när två eller flera nationella medlemmar inte kan komma överens om hur en jurisdiktionskonflikt ska lösas. Kollegiet ska då ombes att avge ett skriftligt yttrande med förslag om hur konflikten ska lösas. Kollegiets yttrande är endast rådgivande och inte bindande för medlemsstaterna. Ett sådant yttrande kan också en nationell myndighet begära av kollegiet vid återkommande avslag eller problem i det rättsliga samarbetet.

De nu framlagda förslagen är viktiga för en effektivisering av verksamheten vid Eurojust och därför stöder vi det. Det bedöms inte krävas någon svensk lagstiftning.

Anf. 26 JACOB JOHNSON (v):

Det blir lite da capo i mitt inlägg. Vi kvarstår på vår ståndpunkt om avvikande mening. Vi menar till skillnad från regeringen att det är ett steg i överstatlig riktning som vi motsätter oss.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Noteras.

Anf. 28 MEHMET KAPLAN (mp):

Från Miljöpartiets sida är det samma avvikande mening som tidigare.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Noteras.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende med avvikande mening v och mp.

Punkt 13 handlar om initiativ från Konungariket Sverige med flera angående verkställighet av utevarodomar. Där har det varit överläggningar i justitieutskottet i går. Det har vi inte fått in något protokoll på. Men vi råkar veta – vi har stora öron och snackar mycket med folk – att alla partier utom s ställde sig bakom regeringens då angivna ståndpunkt. Socialdemokraterna tog i går inte ställning.

Underlag i övrigt är utsänt.

Anf. 30 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Sverige har tillsammans med Slovenien och fem andra medlemsstater lagt fram ett förslag till rambeslut om verkställighet av utevarodomar. I rambeslutet regleras när en stat måste verkställa en annan stats utevarodom, det vill säga när den dömde inte varit närvarande vid rättegången.

Vad vi försöker åstadkomma är att stärka skyddet för en enskilde när det gäller verkställighet av utevarodomar över gränserna. Ett annat syfte är att göra samarbetet mer effektivt.

En utgångspunkt för detta är att förutsättningarna för när en stat ska verkställa en annan stats utevarodom ska regleras på ett likartat sätt och det oavsett vilket samarbete som avses. Genom att göra så underlättar vi tillämpningen av de bestämmelserna.

I dag regleras denna fråga olika i rambesluten, vilket kan leda till motstridiga beslut. En enhetlig reglering gör alltid samarbetet smidigare och mer förutsägbart.

En annan utgångspunkt är att vi i detta rambeslut kommer att kräva mer av den utfärdande staten än vad som gäller i dag för att en annan stat ska vara skyldig att verkställa en utevarodom. På det sättet stärks skyddet för den enskilde.

I den promemoria som riksdagen har fått redogör vi närmare för bestämmelserna. Jag ska nämna några aspekter.

Först vill jag lyfta fram kravet på att personen i fråga ska känna till rättegången och med den vetskapen antingen frivilligt ha avstått från att närvara eller låtit sig företräddas av ett rättsligt ombud. De möjligheter som vissa stater har i dag att få sina utevarodomar verkställda i en annan stat kommer med de nya kraven att begränsas. Därmed stärks den enskildes skydd.

Vidare när det gäller en person som dömts i sin utevaro trots att han eller hon inte varit medveten om rättegången finns det nu uttryckliga krav på att den dömde i de fallen ska ha rätt till en ny prövning av åtalet och uttryckligen ska ha avstått från att använda sig av den rätten.

I dag kan till exempel när det gäller europeiska arresteringsordern en verkställande stat endast kräva att den dömde ska ha rätt att ansöka om en ny rättegång, vilket är något annat. Även här blir det ett ökat skydd för den enskilde.

Jag tycker att förhandlingarna har lett fram till ett bra resultat som lever upp till syftet med initiativet, det vill säga att stärka skyddet för den enskilde och effektivisera samarbetet. Ordförandeskapet hoppas att vi vid ministermötet nästa vecka ska nå en överenskommelse om innehållet. Jag tycker att det finns goda skäl för det. Avsikten är att stödja rambeslutet utifrån det innehåll det nu har.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Om vi nu ska respektera justitieutskottets överläggning i går ber jag ledamöterna att naturligtvis säga vad de vill nu men att framför allt hålla sig till det som eventuellt är nytt sedan i går.

Anf. 32 MARYAM YAZDANFAR (s):

En sak är ny. Vi vill säga att vi självklart tycker att rådsbeslutet i grunden är bra. Det vi hade frågor om i går var vissa praktikaliteter om bland annat delgivningsregler.

Det vill vi ändå skicka med. Det är oerhört viktigt att det finns en tydlighet och en förutsägbarhet i de praktiska regler som kommer att omgärda rådsbeslutet.

Anf. 33 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

När det gäller delgivning av de berörda är det den utfärdande statens regler man ska tillämpa med det förslag som nu ligger.

Förslaget syftar inte till att harmonisera staternas regler vad gäller delgivning. Men det finns, vilket påpekades i diskussionen i justitieutskottet, vad vi från svensk sida kan uppfatta som en del brister, för att uttrycka sig väldigt diplomatiskt.

Poängen med principen om ömsesidigt erkännande är att undvika harmonisering. Däremot försöker vi med förslaget att betona kravet på att personen i fråga får vetskap om rättegången.

I dag räcker det till exempel att en försvarare delges som aldrig haft kontakt med den åtalade. Det blir inte möjligt med rambeslutet. Vi tar viktiga steg.

Det har också en viktig signalverkan mot medlemsstater att man på EU-nivå är så tydlig med att stärka skyddet för den enskilde. I bästa fall kan det spridas ljus där det behövs.

Anf. 34 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Jag tycker att det är jätteviktigt utifrån den diskussion vid rundabordssamtal som Mehmet Kaplan refererade till. Med det arbete som Sverige så länge har försökt göra när det gäller processuella rättigheter känns det som i vart fall ett litet steg framåt. Det känns viktigt.

Det fanns en diskussion i går på utskottet vad gäller delgivningsreglerna och kanske brister i de svenska reglerna. De antar jag att vi får lösa på annat sätt än genom detta.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende och konstaterar att vi inte har några avvikande meningar alls.

Vi ska om punkt 13 – som ett medskick till ledamöterna som sitter i justitieutskottet – säga: Försök gärna att få omedelbart justerade protokoll i sådana här lägen. Nu kollade vi ändå läget, men det var lite mer informellt om jag ska vara ärlig. Det är bra om man kan bifoga protokoll till nämnden så att man kan spåra att allting är i sin ordning.

Vi går vidare till punkt 14, Gemensam referensram för europeisk avtalsrätt. Underlag är utsänt.

Anf. 36 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Ordförande! Referensramen för europeisk avtalsrätt är ett projekt som har pågått ett par år. Det går nu in i en mer politisk fas.

Projektet syftar till att förbättra den avtalsrättsliga lagstiftningen inom EU bland annat genom att försöka göra användningen av grundläggande begrepp mer enhetlig. Som ett underlag för det arbetet har kommissionen beställt ett forskningsarbete.

Forskarna har nyss presenterat ett första utkast till sin rapport. Den slutliga redovisningen görs i slutet av år 2008. Det sägs bli ett mycket omfattande material på kanske 8 000 sidor eller mer.

En populärupplaga av forskarredovisningen tror jag att man har delat ut. Den finns till civilutskottets ledamöter som kan ta till sig detta.

Kommissionens nästa steg är att ta fram ett remissunderlag. Vi vet inte än om det blir i en vitbok eller i någon annan form. Målsättning är att lägga fram ett förslag under år 2009.

Kommissionen vill att ministerrådet uttalar sig om vilken inriktning projektet ska ha. Avsikten är att rådet ska uttala sig om det på rådsmötet den 18 april.

Det som ordförandeskapet föreslår är att rådet för det första ska inta en viss ståndpunkt när det gäller de grundläggande dragen hos en framtida referensram. För det andra ber man kommissionen beakta rapporten om rådets ståndpunkt i det fortsatta arbetet. För det tredje ska kommissionen samtycka till att rapporten sänds för kännedom till Europeiska rådet och Europaparlamentet. Slutligen noterar man att civilrättskommittén kommer att följa kommissionens arbete.

När det gäller de grundläggande dragen hos en framtida referensram föreslås ståndpunkten vara att referensramen ska vara ett verktyg för att förbättra lagstiftningen i första hand för lagstiftare på EU-nivå och alltså inte rikta sig till medlemsstaterna. Den ska innehålla definitioner, allmänna principer och modellregler. Den ska täcka hela avtalsrätten inklusive det som rör konsumenter, och referensramen ska inte vara bindande.

Även Europaparlamentet har uttalat sig om projektet och vill gå längre än vad kommissionen och rådet hittills har tänkt sig. Den position som rådet föreslås inta ligger i linje med Sveriges intressen och är väl avvägd. Det är lite *basic* man håller sig till, om jag får uttrycka mig så.

Det är bra att rådet kommer med ett uttalande om arbetets fortsatta inriktning. Det är viktigt att följa arbetet noga framöver.

Anf. 37 ANTI AVSAN (m):

Fru ordförande! Jag tycker att Sveriges ståndpunkt är väl avvägd. Vi har också fått information i civilutskottet angående arbetet. Om det ska vara någon nytta med en referensram kan den inte gå ned på detaljnivå nationellt. Det måste vara ett hjälpmedel i första hand. I annat fall blir det väldigt problematiskt. Det finns nationella olikheter. Jag tycker att den ståndpunkt som har redovisats här är mycket bra.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Punkt 15 är enligt mina noteringar en informationspunkt om resultatet av trojkamötet om RIF-frågor i mars.

Anf. 39 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag hänvisar till det skriftliga underlaget.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi inte har några frågor. Vi tackar för informationen i den frågan.

Det finns en ny punkt 16, men den är Billströms om jag är rätt informerad.

Vi tittar då först på den gemensamma kommittén på ministernivå. Där har vi en lägesrapport om SIS II och en rapport om Friends of SIS II.

Den här frågan är välbekant för nämnden. Sist var den till exempel uppe den 23 februari då vi informerades och dessutom hade skriftligt samråd. Nu är det såvitt jag vet information.

Anf. 41 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Så är det. Den rättsliga regleringen för systemen är redan beslutad. SIS II är i dagsläget till stora delar ett tekniskt utvecklingsprojekt.

Som ni minns beslutade vi vid förra rådsmötet att förlänga utvecklingsfasen för att öka säkerheten vid övergången till det nya systemet. Det innebär att det nya systemet ska tas i drift under det svenska ordförandeskapet år 2009.

Det innebär naturligtvis att det är viktigt för svenskt vidkommande att de resterande delarna av projektet sköts så professionellt som möjligt. Därför har vi valt att delta i gruppen Friends of SIS II så att vi får största möjliga insyn i hur projektet går.

Vid rådsmötet förväntas vi i vanlig ordning få en redovisning från ordföranden och kommissionen om hur projektet framskrider. Vi förväntar oss också att kommissionen presenterar ett förslag till rättsakt som ska reglera alla aktörers ansvar under den så kallade migrationsfasen, det vill säga den fas då man flyttar över från det gamla systemet till det nya.

För er som inte ägnar er åt systemutveckling i vanliga fall, och det gör inte jag heller, kan jag säga att det verkar vara väldigt komplext att få 25 länders nationella system och det nya centrala systemet att klicka ihop utan problem.

Den andra punkten gäller rapporten från Friends of SIS II. Det är ordförandeskapet som sätter samman en rapport baserad på diskussionerna som varit. Den förväntas innehålla ett antal ställningstaganden i vissa öppna frågor som behöver lösas inför kommissionens detaljerade planläggning av projekttiden fram till hösten 2009.

Det gäller i huvudsak hur tiden ska disponeras för olika moment i projektet. Rapporten är under utarbetande. Men vad vi kan bedöma innehåller den ingenting som vi har anledning att motsätta oss. Vi återkommer naturligtvis så fort vi har fått dokumentet.

För övrigt finns inga konkreta frågeställningar som fordrar ett ställningstagande från medlemsstaterna.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen på den punkten.

Mig veterligen är det inga övriga frågor som berör justitieministern. Är det någonting på A-punktslistan som justitieministern vill säga någonting om eller som någon av ledamöterna vill fråga justitieministern om? Det är som vanligt en blandning enligt utsänd promemoria från Statsrådsberedningen. Det finns också en särskild promemoria från Justitiedepartementet om de berörda A-punkterna. Ändå finns det inte någon som

vill ställa en fråga. Vi kan fatta beslut om listan från Justitiedepartementet sedan.

Är det något annat som justitieministern vill ta upp med oss innan vi skiljs för dagen? Det är det inte. Vi tackar för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

2007/08:29

11 april

2 § Rättsliga och inrikes frågor (migration)

Statsrådet Tobias Billström

Återrapport från ministerrådsmöte den 28 februari 2008

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 18 april 2008

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Billström med medarbetare välkommen. Nämn-
den går till punkt 2 på den gula agendan om RIF-frågor, migration.

Vi börjar med en liten tillbakablick till rådsmötet den 28 februari. Jag
konstaterar att rapport från mötet är utsänd. Vill man ställa frågor om det
går det bra att göra det nu.

Som vanligt brukar vi ta de mer långvariga frågorna när de kommer
på dagordningen. Är det någon som har några frågor om det som har
varit, eller vill statsrådet först säga någonting särskilt om rådet som varit?

Anf. 44 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Det är trevligt att vara här.

Vid RIF-rådet i februari redogjorde ordförandeskapet för hur förhand-
lingsarbetet avseende återvändandedirektivet fortskrider inom rådet och
mellan rådet och Europaparlamentet. Ordförandeskapet och ett antal
medlemsstater betonade vikten av att direktivets föreslagna bestämmelser
inte får leda till minskad effektivitet i återvändandearbetet. Jag välkom-
nar i huvudsak det nuvarande kompromissförslagen.

Vid den lunch som sedan avhölls för inrikesministrarna kom frågan
om viseringsömsesidighet med USA på tal. Anledningen var att ett antal
medlemsstater inlett förhandlingar bilateralt med USA. Denna fråga
återkommer jag till mer utförligt senare eftersom den finns med i dag-
ordningen för det kommande RIF-rådet. Jag ber att få hänvisa till den
skriftliga rapporten för mer information om mötet.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och lägger rapporten till handlingarna.

Vi går in på information och samråd inför det kommande rådsmötet.
Som vi konstaterade även när justitieministern var här är det en bit fram
till rådsmötet, så vi är väl medvetna om att handlingar kommer sent till
oss alla.

Vi börjar med punkt 3 om ändring av direktiv om personer som bevil-
jats internationellt skydd med mera. Såvitt jag förstår ska detta vara en
riktlinjedebatt, inte en lägesrapport som det stod någonstans, ej heller
allmän riktlinje som det stod någon annanstans. Det här berättar statsrå-
det säkert mer om. Underlaget är i alla fall utsänt.

Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Det här förslaget diskuterade jag med socialförsäk-
ringsutskottet i slutet av november förra året. Nu finns förslaget för första
gången med som en dagordningspunkt på ministerrådet, och syftet är att
stämna av på den politiska nivån vad medlemsstaterna egentligen tycker
om ändringsförslaget.

Vår inställning är klar. Sverige förordar så långt som möjligt ett bre-
dare tillämpningsområde och har föreslagit att direktivet ska tillämpas på

flyktingar, skyddsbehövande enligt såväl skyddsgrundsdirektivet som nationell rätt och personer som beviljats uppehållstillstånd av humanitära skäl. Detta är alltså ingångsvärdet.

2007/08:29

11 april

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Såväl justitieutskottet som socialförsäkringsutskottet har informerats om rådets agenda och även om det här.

Anf. 48 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Jag tycker att det här är ett väldigt bra initiativ och ett bra direktiv. Det är också glädjande att den svenska regeringen vill bredda tillämpningsområdet, för det ser väldigt olika ut i de europeiska länderna. I Sverige är det ganska få som får flyktingstatus medan det är väldigt många som är skyddsbehövande, men i andra länder får människor nästan bara flyktingstatus. Det är också lite olika vilka rättigheter man då har.

I den här diskussionen kanske man också kan ta upp det här – jag vet inte om det finns tid för det. Jag vill skicka med just att det är viktigt när man ska harmonisera flykting- och asylsystemen att man har liknande definitioner och att man ser över rättigheterna för de människor som får uppehållstillstånd, oavsett om de är flyktingar eller skyddsbehövande.

Anf. 49 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Det finns inte mer att säga i den här frågan än att det naturligtvis är viktigt när förhandlingarna nu "får landningstillstånd" att man ser till att ha sina åsikter färdiga och klara. Sverige har just uppfattningen att det ska vara breda tillämpningsområden, så jag tror inte att vi har olika uppfattningar mellan majoriteten och oppositionen i de här frågorna.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Under tiden fick jag protokollet från överläggningarna i socialförsäkringsutskottet, som inte hade kommit med i kansli kommentarerna. Nu vet vi det. Enligt det protokollet fanns det då stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening bara från v.

Anf. 51 JACOB JOHNSON (v):

Jag anmäler avvikande mening för säkerhets skull.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar det. Jag konstaterar att det i övrigt finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Punkt 4 gäller beslut angående praktiskt samarbete på asylområdet. Där har vi lite mer bakgrundsinformation. Det var överläggningar i socialförsäkringsutskottet i augusti, och det har tagits ett utlåtande från socialförsäkringsutskottet även i kammaren angående grönboken, som är den lite större frågan. EU-nämnden har också vid flera tillfällen informerats om detta. Just för dagen föreligger, såvitt jag förstår, slutsatsutkast – som är utsänt i utskick 2 – som förväntas bli en A-punkt. Den del av ämnet som behandlas nu förväntas alltså inte diskuteras så mycket på rådet.

Anf. 53 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Precis som ordföranden sade har den här punkten omvandlats till en A-punkt, och därför blir det ingen diskussion på rådet.

Jag vill ändå säga här inför nämnden att det inte är någon nyhet att Sverige har ett mycket starkt intresse av harmonisering på asylområdet med sikte på ett gemensamt asylsystem. En utveckling av det praktiska samarbetet är en viktig och angelägen del i harmoniseringsarbetet. Därför kan Sverige ge sitt helhjärtade stöd till rådsslutsatserna. En fortsatt harmonisering på området ställer krav på både samordning och praktiskt samarbete, som framgår, och därför finns det anledning att se över möjligheterna att upprätta ett stödkontor. Det kan jag också nämna inför nämnden.

Anf. 54 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag var på socialförsäkringsutskottet i går, och jag anmälde inte någon avvikande uppfattning där.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Det var bara information i går, så det hade du inte kunnat.

Anf. 56 BODIL CEBALLOS (mp):

Man blir lite fundersam ibland, och jag undrade om jag inte hade uppmärksammat att jag skulle anmäla avvikande uppfattning.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

När man har överläggningar kan man göra så ibland, och det hade socialförsäkringsutskottet i november i den förra frågan. I den här frågan informerades socialförsäkringsutskottet i går. Man kan tycka vad man vill om det men inte anmäla avvikande mening. Då fattar vi besluten i dag.

Anf. 58 BODIL CEBALLOS (mp):

I vilket fall som helst tycker inte Miljöpartiet att vi ska ha en harmoniserad asyl- och flyktingpolitik, och därför kan jag inte ge helhjärtat stöd till den. När jag i går hade läst alla handlingar till socialförsäkringsutskottet, och när jag läser hur diskussionerna går i EU-kretsen om asyl- och flyktingpolitiken och inser hur illa ställt det är i många länder, känns det som att oavsett vad Sverige gör går vi bara till något sämre och sämre. Det är också en stor anledning till att vi känner att vi inte kan stå bakom den här harmoniserade flyktingpolitiken. I går kände jag nästan som att jag måste flytta till någon annan kontinent om det är den här synen på människor som ska råda i Sverige framöver. Jag tyckte att det var deprimerande att läsa hur diskussionerna går i EU-kretsen. Därför anmäler jag avvikande mening.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Noteras.

Anf. 60 MARYAM YAZDANFAR (s):

Till viss del kan jag hålla med Bodil Ceballos om att man blir deprimerad vissa gånger, bland annat när man ser vilken snedfördelning det finns i ansvarstagandet för flyktingar. Min partikamrat och kommunstyrelsens ordförande i Södertälje, Anders Lago, är ju för närvarande i USA där han blir utfrågad om flyktingsituationen i lilla Södertälje.

Jag vill bara påpeka för ministern att detta att få hela Europa att ta ansvar för flyktingströmmarna också kräver att man gör sin hemläxa på hemmaplan och bland annat jobbar på sina egna partikamrater så att inte bara vissa kommuner behöver ta ett tungt ansvar utan solidariteten också fungerar i praktiken.

Anf. 61 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Min kommentar gäller det ministern sade om möjligheterna att upprätta ett stödkontor. Det är möjligt att det kan behövas. Jag vill bara understryka den budgetrestriktiva hållningen, som vi alla är överens om över partigränserna. Om man hävdar det här bör det hållas inom den ekonomiska ramen för området.

Anf. 62 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Det är bra att Maryam Yazdanfar refererar till Anders Lago. Jag hade nöjet att ringa upp och prata med honom inför hans resa till USA, och vi diskuterade och kom överens om mycket av det som han har gett uttryck för i utskottsförhöret, inte minst naturligtvis dels vikten av att länder som var aktiva i koalitionen tar sitt ansvar, dels behovet av att EU ser till att lämna ekonomiskt stöd till länder som Syrien och Jordanien, som har tagit emot väldigt många fler flyktingar och asylsökande än vad Sverige har gjort. Det kan vara värt att nämna.

Detta med att jobba på egna partikamrater utgår jag från riktas även till Maryam Yazdanfars eget parti. Jag skulle kunna referera till Migrationsverkets svarta lista som har upprättats och som visar fördelningen mellan de kommuner som tar emot och inte tar emot, som har avtal, som inte tar emot ensamkommande barn och så vidare. Senast jag tittade på den visar den att ställningen är ungefär 50–50 mellan borgerligt och socialdemokratiskt styrda kommuner. Vi har nog alla någonting att jobba på i det avseendet, och det gör vi också.

När det sedan gäller Sonia Karlssons kommentar är det så att en gemensam samordnings- och stödfunktion bara ska ha uppgifter av samordnande och understödjande karaktär. Därför är det viktigt att poängtera att vi inte vill se en gemensam handläggning av asylärenden inom ramen för en europeisk asylprövningsmyndighet, inte minst med utgångspunkt i ekonomin men framför allt ur administrativ synvinkel.

Det är också viktigt att det operativa ansvaret för olika typer av insatser ligger hos medlemsstaterna även om de samordnas av en gemensam funktion. Vi ska inte ”poola” asylansökningar som sedan hanteras av någon sorts gigantiskt migrationsverk i Bryssel, för att tala klarspråk.

Jag tycker att det är den linje som vi bör följa. Den har jag också vid ett flertal tillfällen gett uttryck för i ministerkretsen.

Anf. 63 MIKAEL CEDERBRATT (m):

Fru ordförande! I diskussionen om harmonisering brukar det ofta dyka upp hur farligt och fel det kan bli. Men om man tittar på de flyktingar som kanske har det sämst, som inte ens har möjligheten att själva komma till Europa, de så kallade kvotflyktingarna, de som man med hjälp av FN kommer överens om ska fördelas på olika länder, ser man att ingen för talan för den gruppen.

Då blir min fråga till statsrådet: Tror statsrådet att en harmonisering och ett ökat samarbete inom EU på sikt kan öka kapaciteten så att fler kvotflyktingar kan komma till Europa?

Anf. 64 JACOB JOHNSON (v):

Vänsterpartiet kvarstår naturligtvis i sin väl kända ståndpunkt och kritik av harmoniseringen av asylpolitiken inom EU, så jag anmäler avvikande mening.

Anf. 65 ORDFÖRANDE:

Noteras. I denna A-punkt förväntas det alltså inte diskussion på rådet.

Anf. 66 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Fru ordförande! Vi kristdemokrater har under många år haft den ståndpunkten att Europa ska ta ett gemensamt ansvar i flykting- och migrationsfrågorna, så vi ser positivt på det här arbetet. Men vi förutsätter samtidigt att den entusiasm som statsrådet visar i den här frågan inte fördunklar uppmärksamheten på risken för att det blir en samverkan i strängare riktning som gör att vi i Sverige måste ändra vår praxis och vårt förhållningssätt när det gäller arbetet att ta emot människor som av olika skäl tvingas eller vill fly från sin tidigare uppehållsort.

Anf. 67 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Jag vill bara göra en kommentar till ministern. Av det underlag vi har framgår inte alls det ministern sade, att han tidigare har hänvisat till att det här inte ska ha några ekonomiska följdverkningar eller liknande. Det var bra att det kom fram.

Anf. 68 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Det är inte så konstigt att det inte framgår av underlaget eftersom vi nu diskuterar en förstudie. Det är det som ska göras när det gäller stödkontoret. När vi väl har siffrorna på bordet finns det naturligtvis anledning att komma tillbaka till detta. Jag kan försäkra att Finansdepartementet säkert kommer att ha både ett och annat att säga om inriktningen på de här frågorna, som Finansdepartementet självfallet ska göra.

Innan vi vet vad kommissionen egentligen förbereder kan jag naturligtvis inte här inför EU-nämnden tala om vad inriktningen på kontoret, dess omfattning och ekonomiska konsekvenser kan bli i det här läget.

När det gäller de övriga frågorna är det precis som Mikael Cederbratt säger, att fokus för sagda stödkontor naturligtvis bör vara en utveckling av det systematiska samarbetet länderna emellan, med fokus på erfarenhetsutbyte, tankesmedjor, problemlösning och sådana saker av mellan-

statlig karaktär som bör finnas på agendan. Ett stödkontor skulle också i det sammanhanget kunna vara till stor praktisk nytta vad gäller samordningen av ett gemensamt europeiskt vidarebosättningsprogram, alltså kvotflyktingprogram, vilket ju är en viktig fråga för Sverige.

I det här sammanhanget kan det också vara värt att poängtera att det här med att skapa gemensamma strukturer är någonting som har rönt mycket positiv uppmärksamhet, inte minst från många av Europas flyktingorganisationer, som har pekat på de brister som finns med det nuvarande systemet, där länder faktiskt helt och hållet kan undandra sig sitt ansvar. Det finns inte minst många debattörer i Sverige som har pekat på vilken positiv effekt som detta gemensamma system kommer att ha i den riktningen. Detta sagt till vad Sven Gunnar Persson tar upp.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende, men noterar avvikande meningar från v och mp.

Då går vi över till punkt 5, en informationspunkt angående återvändande av tredjelandsmedborgare. Den frågan har också varit uppe i nämnden förut. Det har också varit överläggningar i socialförsäkringsutskottet med väl kända ståndpunkter.

Jag ber nämndens ledamöter att framför allt hålla sig till det som är aktuellt och nytt för dagen i den lägesrapport som förväntas presenteras här.

Anf. 70 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Det här direktivet informerade jag nämnden om inför RIF-rådet den 19 februari. Jag gick då igenom de centrala delarna i direktivet. Syftet med behandlingen på detta RIF-råd är att ordförandeskapet ska ge information om hur förhandlingsläget ser ut. En trilog ägde rum i förrgår. Det är resultatet från det mötet som ordförandeskapet ska informera om.

Det portugisiska ordförandeskapet presenterade, som ni vet, ett kompromissförslag. Förhoppningen var att rådet skulle kunna uppnå en politisk överenskommelse om förslaget innan året var slut. Det var dock inte möjligt. Det pågår intensiva förhandlingar under det slovenska ordförandeskapet. Förhoppningen är att det kan nås en överenskommelse under våren.

Som jag också har sagt vid tidigare tillfällen välkomnar vi i huvudsak det nuvarande kompromissförslaget. Det innebär, enligt min bedömning, en harmonisering av återvändandeförfarandet som låter sig väl förenas med principerna om subsidiaritet och proportionalitet. Det är främst i frågorna om och när återreseförbud ska ges, när det ska beslutas om förvar och under vilka förhållanden personer ska hållas i förvar som det fortfarande kan finnas skillnader mellan medlemsstaterna och Europaparlamentet.

Det kanske också är värt att nämna att det fortfarande finns skillnader mellan medlemsstaterna i dessa frågor.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

För att vara lite mer specifik och för att man inte ska behöva upprepa det om man inte absolut vill, vill jag få fört till protokollet att socialförsäkringsutskottets överläggningar ägde rum den 1 november med avvikande meningar från s, v och mp. EU-nämndssamrådet skedde den 6 november med samma gäng som anmälde avvikande mening. Därefter har vi informerats vid åtminstone tre tillfällen.

Ståndpunkterna från överläggningarna är alltså protokollförda och väl kända sedan förut.

Anf. 72 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! En av de frågor som nu har kommit upp och är aktuell gäller förvarstiderna. Även om kompromissförslaget är en mjukare skrivning kan man fortfarande hålla människor i förvar i 18 månader. Även om det är en maxtid är 18 månader väldigt lång tid.

Det är ett verktyg som medlemsstaterna kan använda. Att inskränka i en människas frihet är verkligen en sista åtgärd. När man ser kriterierna för på vilka grunder man kan hålla människor i förvar tycker jag att det förslag som nu ligger inte är bra.

Det är väldigt tråkigt att den svenska regeringen kan acceptera det här kompromissförslaget. Jag skulle önska att man jobbade för att få ned tiden.

Nu verkar det som om den svenska regeringen inte kommer att göra det. Därför vidhåller vi vår avvikande mening.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer i de stenografiska uppteckningarna att notera allt det som Magdalena Streijffert sade. Men jag vill återigen påpeka att det här är en informationspunkt. Det blir alltså inga beslut och därför kommer det inte att stå avvikande meningar i något beslutsprotokoll.

Anf. 74 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har också fastnat för de 18 månaderna och för återreseförbudet som jag har förstått att den svenska regeringen egentligen vill ha lite mindre strikt än vad som står här. Det är svårt att förstå vad som egentligen menas när man tittar på det förslag som kom den 25 mars. Där står det hur de olika länderna har agerat.

När det gäller förvarstagande och de 18 månaderna finns det tre olika kriterier för att man ska få ta någon i förvar så lång tid. Det tredje kriteriet är att man väntar på överklagandeprocessen. Att man väntar på att få sin sak prövad i nästa instans borde absolut inte vara en orsak att sitta i förvar.

Det är mycket märkligt att man skulle få sitta så länge på grund av en sådan sak. Jag hoppas verkligen att regeringen försöker få bort det ur texten.

Sverige har haft en annan uppfattning på ett antal ställen. Det är i artikel 9, där man vill få bort den andra satsen om återreseförbudet. Kan ni förklara vad som var Sveriges uppfattning?

I nästa del vill ni ha bort hela artikel 12 som handlar om rättsmedel. Samtidigt menar ni i artikel 14 att man ska ha rätt att överklaga om man ska sitta längre i förvar.

Jag vill veta hur ni tänker.

På det sista stället där det står något om Sveriges uppfattning menar ni att om det finns en säkerhetsrisk ska man få sitta i fängelse i stället för i förvar.

Jag vill ha lite mer information om vad ni egentligen har drivit utifrån det förslag som kom den 25 mars.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Nu säger jag en sista gång att det här i dag är en informationspunkt. Vi håller oss till det.

Anf. 76 MIKAEL CEDERBRATT (m):

Jag tycker att diskussionen om förvarstider liknar hur de flesta närmar sig hastighetsbegränsningar. Man tror att när det står 90 på skylten måste man köra i 90 kilometer. Det är faktiskt den högsta tillåtna hastigheten. Det kan vara värt att nämna.

Hur ser den nuvarande svenska lagstiftningen ut när det gäller förvarstider? Det är ändå intressant.

Kan statsrådet utveckla den svenska inställningen mer generellt när det gäller förvarstagandet?

Anf. 77 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Jag kommer att svara på de frågor som handlar om det övergripande sedan lämnar jag ordet till Lars-Erik Fjellström som får förklara lite om artikelkonstruktionerna som Bodil Ceballos frågade om.

När det gäller bestämmelsen om förvar föreskriver förslaget vissa förutsättningar för när beslut om förvar ska meddelas. Vår inställning från svensk sida är att man bör ha uttömt mindre ingripande åtgärder, som till exempel uppsikt, innan beslut om förvar kan bli aktuellt. Som jag har redogjort för tidigare anser vi att bestämmelsen bör utformas på ett sätt som lämnar åt våra myndigheter att avgöra när ett beslut om förvar är påkallat eller inte.

Bestämmelsen är alltså fakultativ. Den lämnar öppet för medlemsstater att avgöra detta. Därför blir det, med förslaget, ingen förändring för svenskt vidkommande i den här delen.

Det finns för närvarande ett förslag om en maxgräns på sex månader för förvar. Förvarstiden kan förlängas till 18 månader om verkställigheten av beslut om avvisning eller utvisning tar längre tid på grund av att tredjelandsmedborgaren inte samarbetar, det har uppstått förseningar med att ordna fram nödvändiga handlingar från tredjeländer eller att det pågår ett överklagandeförfarande och finns en risk för att personen i fråga avviker under den tiden. Då ska detta kunna aktualiseras.

Mikael Cederbratts kommentar tycker jag är viktig. Jag gillar för övrigt liknelsen med hastighetsbegränsningar. Jag ska ta den med mig. Jag tycker att den fångar precis vad detta handlar om.

Även om det nu föreslås ett tidsangivet tak är vår inställning att omständigheterna i det individuella fallet ska avgöra hur länge en person ska hållas i förvar. Det framgår väldigt tydligt i förslaget att så fort det inte längre föreligger skäl för förvar ska tredjelandsmedborgaren släppas.

Avslutningsvis vill jag säga att för svensk del är den fortsatta målsättningen att tiden i förvar alltid ska hållas så kort som möjligt.

Anf. 78 Departementssekreterare LARS-ERIK FJELLSTRÖM:

Reservationen i artikel 9 är teknisk. Vi har haft problem att se hur man ska kunna verkställa tanken bakom artikel 9 och återreseförbudet. Tanken bakom artikel 9 är att personer som reser självmant och följer beslutet att resa ut från landet inte ska få återreseförbud. Det ska sedan finnas andra skäl för att personer ska kunna få ett återreseförbud. Det viktiga är just att personer som faktiskt reser ut inte ska få ett återreseförbud.

Som det nu står i texten har det varit svårt att veta när man faktiskt i så fall ska lägga till återreseförbud och hur man ska veta att den som har rest ut självmant inom den här tiden faktiskt gör det.

Det har mer varit en teknisk reservation där vi försöker få en förklaring på hur vi ska kunna tillämpa artikeln på ett sätt som inte försvårar för dem som ska återvända.

Reservationen på artikel 12 är en granskningsreservation som vi har haft för att se hur artikeln kommer att påverka det svenska systemet. Det är något som vi fortfarande tittar på. Det är, som sagt, fortfarande en förhandlingsposition så den slutliga texten finns inte ännu. Därför måste man se vad de olika förslagen kan leda till för den svenska lagstiftningen.

När det gäller artikel 14 och förvarstiderna kan jag säga att grunderna i dag för att en person ska sitta i förvar när personen har fått ett beslut om avvísning eller utvisning är att man antar att personen kommer att avvika eller att det finns risk för att personen kommer att begå brott.

När det har gått två månader efter ett sådant beslut måste det finnas synnerliga skäl. Det sker alltid en prövning i domstol. Man har även tillgång till offentligt ombud. Vi ser inte att det kommer att förändras med det förslag som finns i dag.

Anf. 79 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Det är glädjande att höra att Sverige har andra, det vill säga, humanare förvarstider som jag ser det. Jag antar att det även kommer att gälla i framtiden.

I andra europeiska länder finns det alltså en möjlighet att hålla människor i förvar i 18 månader.

Jag vände mig först emot liknelsen med hastighetsbegränsningar. Det här handlar ändå om människor som sitter inlåsta. Men den kanske är bra. Om hastighetsgränsen är 90 kilometer i timmen, hur många bilar är det då som kör i 60 kilometer i timmen – förutom Mikael Cederbratt som är polis?

Om det finns en möjlighet till 18 månader kan man alltså, med de kriterier som finns – att man väntar på ett överklagande – hållas i förvar i 18 månader. Jag tycker att det är inhumant.

Jag vidhåller vår ståndpunkt i denna fråga.

Anf. 80 JACOB JOHNSON (v):

Jag nöjer mig med att referera till vår tidigare avvikande mening i socialförsäkringsutskottet.

Anf. 82 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Anledningen är att vi inte har någon reservation på artikel 15. Den har vi släppt. Det här är ju en löpande förhandling så det sker en ständig utveckling. Därför är det lite svårt att här vid sittande bord ge en fullständig uppfattning om saker och ting. Det ligger i sakens natur.

Magdalena Streijffert tog upp frågan om förvarsbestämmelserna. Det blir lite märkligt. Vi har alltså ingen maxgräns i dag för hur länge man kan sitta tagen i förvar. I den meningen är det här, ur Magdalena Streijfferts synvinkel, en förbättring. Här får man en tydlig och klar tidsgräns. Dessutom krävs det faktiskt en risk för avvikande. Det krävs en risk i botten för att Migrationsverket ska fatta det här beslutet. Man kan inte göra det lite hipp som happ. Man måste kunna dokumentera det och visa vilka som är skälen till att man fattar beslut om förvarstagande. Jag tycker att det här är en klar förbättring och uppstramning av regelverket. Förvar ska dessutom vara under så kort tid som möjligt och får endast fortgå under den tid som förfarandena inför avlägsnandet pågår och genomförs med rimliga ansträngningar, för att läsa direkt från artikel 14 så som den nu är formulerad.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar för informationen i denna fråga för dagen.

Vi går vidare till punkt 6 om viseringsundantag gällande Brasilien. Detta förväntas såvitt jag vet bli en A-punkt, om jag är rätt informerad, men det är klart att man får säga något ändå om man vill.

Anf. 84 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Den här frågan har blivit en A-punkt och kommer följaktligen inte att diskuteras på RIF-rådet.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 7. Även detta gäller viseringsundantag, i detta fall gentemot Amerikas förenta stater. Även här är underlag utsänt.

Anf. 86 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Det som kommer upp här är alltså en rekommendation från kommissionen till rådet om bemyndigande för kommissionen att inleda förhandlingar om ett avtal med Amerikas förenta stater om vissa villkor för tillgång till Förenta staternas program för viseringsundantag i enlighet med artikel 711 i *Implementing Recommendations of the 9/11 Commission Act of 2007*.

Följande gäller: Det saknas reciprocitet, detta vackra ord – ömsesidighet på svenska – i fråga om viseringskrav för medborgare i EU för resa till USA jämfört med medborgare i USA för resa till Europeiska unionen. USA undantar från viseringskravet endast de medlemsstaters medborgare som omfattas av USA:s så kallade Visa Waver Program,

VWP. USA beslutade i augusti 2007 att anta en ny lag som innebar en reformering av Visa Waver Program. Fortfarande är medborgare i tolv av EU:s medlemsstater, Bulgarien, Tjeckien, Estland, Grekland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Rumänien och Slovakien, viseringsskyldiga för inresa i USA.

USA har påbörjat en granskning av läget i de medlemsstater som ännu inte omfattas av programmet. Granskningen inleds efter det att ett samförståndsavtal, så kallat *Memorandum of Understanding*, MoU, undertecknats mellan USA och medlemsstaterna i fråga. Två varianter av samförståndsavtal har överlämnats av USA, dels en version till de medlemsstater som redan omfattas av Visa Waver Program, dels en version till de medlemsstater som kandiderar till att få ingå. Samförståndsavtalen går in på ämnen som ligger på gemenskapsnivå eller avtalats mellan EU och tredjeland, varför medlemsstaternas möjlighet att ingå avtal begränsas. I sådana lägen företräds dessa av kommissionen.

Kommissionen har vädjat till medlemsstaterna att inte förhandla med USA bilateralt utan visa solidaritet. Det är nödvändigt att medlemsstaterna har en gemensam diskussion med USA vad gäller genomförandet av den nya amerikanska lagstiftningen. Ett antal medlemsstater har ändå undertecknat samförståndsavtal med USA.

Medlemsstaterna har slagit fast principen om att kommissionen är förhandlare i frågor som omfattas av gemenskapskompetensen även om det krävs förhandlingsmandat av rådet. Flera medlemsstater har dock motsatt sig mandat, och inför RIF-rådets överläggningar i april är läget oklart på den här punkten. Medlemsstaterna tillåts att förhandla bilateralt med USA så länge de endast samtalat med USA där det inte finns gemenskapsreglering. Två parter får således nu förhandla med USA, var och en inom sina respektive kompetenser.

Sverige stöder ett sammanhållet EU-agerande och stöder att kommissionen ges förhandlingsmandat i de frågor som omfattas av gemenskapskompetensen så att kommissionen kan bli effektiv som förhandlare med USA om viseringsreciprocitet.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till en, såvitt jag förstår, ny punkt, punkt 16. Där det stod "Övriga frågor" förut borde det nu stå – det kan man skriva dit eller bara veta om – någonting om Grekland, flyktingar och den yttre gränsen till unionen, som är en ny punkt som är uppförd på dagordningen på begäran av Grekland, om jag är rätt informerad.

Anf. 88 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Grekland har anmält att man vid rådsmötet vill informera om inströmningen av olaglig invandring till EU som passerar den grekiska gränsen. Det återstår att se vad Grekland avser att lyfta fram under den här punkten, som alltså är en informationspunkt och ingen beslutspunkt.

Grekland har under lång tid upplevt en kraftigt ökad inströmning av irreguljära invandrare. Rapporter från både FN:s flyktingkommissarie, UNHCR, och andra organisationer pekar på problem i Grekland när det gäller mottagningen av asylsökande och andra invandrare. Det är i första

hand kommissionen och i förekommande fall EG-domstolen som ska övervaka att EU:s medlemsstater uppfyller de gemensamma miniminormer som EU har antagit om till exempel asylprövning och mottagande av asylsökande.

Regeringen följer löpande utvecklingen av situationen för asylsökande i Grekland, och vi har också i november förra året, 2007, varit i kontakt med den ansvarige kommissionären för att få veta vad kommissionen har gjort och kommer att göra i frågan.

Anf. 89 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Vi har ju alla sett ganska gräsliga bilder på förhållandena för de människor som finns i Grekland. Jag hoppas att den svenska regeringen framför kritik och dessutom ger goda råd. Vi har ju erfarenhet av att ha haft stor tillströmning emellanåt, och vi har faktiskt klarat upp det på ett i alla fall ganska humant sätt. Jag hoppas alltså att Sverige höjer rösten. Även om det bara handlar om information vet vi ju att även när man blir informerad kan man ha synpunkter.

Anf. 90 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Jag kan bara konstatera att vi nog har samma uppfattning på den punkten. Det är viktigt att man följer den här frågan löpande och att man ser till att försöka lämna stöd från kommissionens sida till Grekland om så behövs.

Samtidigt vill jag inte föregripa diskussionen, utan jag vill höra vad den grekiska regeringens representanter i ministerrådet egentligen tänker sig eller om det här bara är en ren information om att läget är besvärligt.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen i den frågan.

Vi går vidare till punkt 3 på den gemensamma kommitténs agenda, nämligen förslag till direktiv om återvändandefrågan.

Ni som var med alldeles nyss känner igen den här frågan väldigt väl eftersom den är identisk med punkt 5 på agendan förut, och därför borde det vara en formsak att tacka för informationen även i den här frågan. Det är väl inget annat att säga här, eller hur? Nej.

Inte vet jag om det finns några övriga frågor. Såvitt vi vet är det inga särskilda Billströmska sådana i alla fall.

Kvar på listan står då A-punktslistan. Det finns dels en lista från Justitiedepartementet, dels den stora bunten från Statsrådsberedningen. Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i dessa ärenden.

Vi är då, såvitt jag vet, klara med rådsagendan. Är det något ytterligare statsrådet vill dela med oss innan vi skiljs åt för dagen?

Anf. 92 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Nej, fru ordförande. Tack så mycket! Det var trevligt att komma hit och få möjlighet att informera nämndens ledamöter om läget i de här viktiga och angelägna frågorna. Jag önskar er en trevlig helg!

2007/08:29

11 april

2007/08:29
11 april

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:
Tack detsamma, och lycka till på rådet!

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Då säger vi välkommen till jordbruksministern med medarbetare, och vi ska då gå in på punkt 3 på nämndens agenda för i dag, nämligen jordbruks- och fiskefrågorna.

Vi börjar som vanligt med återrapporten om det som har varit, i det här fallet rådsmöte den 17 mars. Rapport är utsänd, och jag börjar med att fråga om jordbruksministern vill säga någonting med anledning av det. Han skakar på huvudet.

Anf. 95 CARINA OHLSSON (s):

Det var en fråga jag har under informationspunkterna. Den gäller den svåra situationen på svinköttsmarknaden. Man ser här att Polen har tagit upp frågan och att det är tre medlemsländer som ger sitt fulla stöd och uppmanar kommissionen att analysera åtgärder för att hjälpa sektorn. Det man då ska göra är precis diametralt motsatt mot det som jordbruksministern har tagit upp i den fråga som Frankrike tagit upp under punkten b under information.

Då undrar jag om jordbruksministern tog upp det även när det gällde svinköttsmarknaden eller om det var skillnad där. Det är precis samma motivering fast tvärtom. Är jag otydlig? Ska jag säga det en gång till?

Anf. 96 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Den här punkten har varit uppe på, tror jag att jag vågar säga, varje rådsmöte nu under det senaste halvåret. Det är lite blandade konstellationer som har tagit upp den. Vid några tillfällen har jag begärt ordet. Jag gjorde, vad jag kommer ihåg, inte det förra gången eftersom det är en upprepningsdiskussion med krav från dem som tar upp frågan om att vi ska öka olika typer av stöd, interventioner, exportåtgärder och privat lagring. Svaret och kommentaren från kommissionen brukar bli att vi har gjort vad vi har kunnat med den lagstiftning som gäller.

Därtill måste ni nog, mina vänner, brukar kommissionären säga, börja fundera över det här med GMO.

En del av det här är ju tillgången på foder i världen. Den är ju begränsad när det gäller GMO-fria fodermedel. Och därvid brukar det stanna.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Var det svar på Carina Ohlssons fråga? Det var det.

Då tackar vi för informationen och lägger den till handlingarna.

Vi går då in på information och samråd inför det kommande rådsmötet, nämligen den 14 april, och tar fram den blå agendan. Jag ska först säga att miljö- och jordbruksutskottet informerades om hela rådsagendan vid sitt sammanträde i går, och när det är överläggningar och sådant säger jag det vartefter vi kommer till de punkterna, som vanligt. Vi gör som vi brukar, nämligen att vi tar A-punktslistan sist.

Första beslutspunkten i dag gäller anpassning av torskkvoter för Polen. Där är det så, som framgår i kanslikommentarerna, att EU-nämnden samrådde med ministern om detta den 20 oktober 2006. Man kan tycka att det var längesedan, men det beror på att det var inför 2007 års kvoter, som ju faktiskt är vad frågan gäller. I övrigt har miljö- och jordbruksutskottet informerats.

Anf. 98 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Det har nu kommit ett förslag till förordning som syftar till att få Polen att betala tillbaka den torsk man fiskat över under år 2007. Det handlar i förslaget om 8 000 ton torsk. Återbetalning sker genom att Polens kvot reduceras under de kommande fyra åren med 10 procent av de 8 000 tonen det första året och därefter 30 procent de återstående tre åren.

Som ni förstår är det här en politiskt både viktig och känslig fråga. Det har varit viktigt för mig att Polen verkligen betalar tillbaka allt sitt överfiske, och det är lika viktigt, som jag ser det, att Polen får bukt med sitt olagliga fiske.

Samtidigt måste vi visa en viss förståelse för att återbetalningen inte kan ske på en gång, eftersom det rör sig om så betydande kvantiteter. Att ge Polen denna möjlighet att betala tillbaka under en fyraårsperiod i stället för på en gång är som sagt och som kommer att framgå belagt med en rad villkor. Bland annat har Polen i förslaget förbundit sig att skrota 30 procent av sin torskfiskeflotta och att införa en handlingsplan för att radikalt förbättra sin kontroll.

Jag kommer vid rådsmötet att be Polen och kommissionen att redogöra för situationen för årets fiske och vilka indikationer man har på hur det orapporterade fisket ser ut under innevarande vår. Dessutom vill jag få försäkringar från kommissionen om att man stänger fisket, som man gjorde förra året, om det visar sig att Polen närmar sig sin årskvot.

Förslag till svensk ståndpunkt är alltså att vi från svensk sida välkomnar att kommissionen prioriterar frågan och att vi kan stödja förslaget. Sverige utgår från att överfisket inte upprepas under 2008 och att kommissionen noggrant följer upp och avrapporterar att förordningen efterlevs och att Polens handlingsplan för en förbättrad fiskerikontroll uppfylls.

Anf. 99 CARINA OHLSSON (s):

Jag tycker att det som jordbruksministern lägger till är bra. Man ska poängtera att fisket kan stängas om kvoten uppnås. Det är också viktigt att man gör det på hemmaplan i Sverige. Det tycker jag också är bra. Det ställer jag också upp på. Annars kan man inte poängtera det för någon annan.

Om kontrollen förbättras men det fortfarande är ett överfiske, ska det då ändå betalas tillbaka på fyra år? Om man inte sköter sig i alla fall tycker jag att frågan skulle kunna lyftas fram igen. Ska det ändå ta fyra år, eller kan krav ställas på återbetalning på kortare tid?

Anf. 100 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Detta är en historisk del i EU:s fiskepolitik. För det första gick kommissionen in och stoppade fisket 2007. Det är helt unikt.

Det har aldrig hänt tidigare. För det andra har man nu återbetalning av åtminstone vissa delar av det överfiske som har skett. Det är också historiskt. Det är oerhört glädjande att kommissionen nu visar att den har tänder.

Men detta hade inte kommit till stånd, påstår jag, om inte Sverige hade spelat en aktiv roll i att komma åt tjuvfisket. Jag tror att jag kan göra mig till tolk för hela EU-nämnden när jag säger att ministern ska känna att det finns fullt stöd i arbetet med att komma till rätta med överfisket och tjuvfisket. Lycka till med det fortsatta arbetet!

Anf. 101 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Jag tackar för stödet. Jag tackar även Carina för hennes frågeställningar.

Jag förutsätter att Polen, såväl som alla andra, sköter sig nu, för nu har kommissionen faktiskt visat att den har makt att stänga ett lands fiske. Att få en sådan knäpp på näsan som Polen fick förra året, när kommissionen gick in och stängde landets fiske, är något som jag inte tror att någon nation vill uppleva en gång till. I Polen är man numera synnerligen medveten om att man är övervakad av kommissionen och av sina grannar som fiskar i samma vatten.

Jag förutsätter att Carinas frågeställning inte blir aktuell att över huvud taget fundera över. Skulle den bli det tycker jag att vi får ta den diskussionen då. Som jag har sagt många gånger i denna församling och andra förutsätter jag att om vi kommer överens om något i denna församling eller i någon annan församling, till exempel på ett rådsmöte, ska alla göra vad de kan för att leva upp till det. Annars är det fullkomligt meningslöst att över huvud taget diskutera och försöka komma överens om någonting. Då blir det lite vilda västern av det hela.

Anf. 102 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Jag tror att vi alla är överens om att det illegala fisket är ett stort hot mot livskraftiga fiskbestånd i Östersjön och på andra ställen. Problemet är att bestånden nu ligger långt under hållbara nivåer, speciellt när det gäller torsken i Östersjön. Därför är bestånden mycket sårbara för överfiske och ökat fisketryck.

Vi tycker att det saknas en beståndsansats, både i kommissionens förslag och i regeringens svar. Man ska lägga märke till att de förutsättningar som låg bakom beslutet om 2008 års kvoter inte längre gäller i och med att man har tagit ut betydligt mer fisk under 2007 än vad som förutsetts. När Polen nu har överskridit sin kvot med minst 8 000 ton borde Sveriges linje vara att de generella kvoterna för Östersjön måste minskas med samma summa under 2008 för att se till att bestånden inte överfiskas på ett orimligt sätt. På det sättet skulle EU ta ansvar för att bestånden drabbas så lindrigt det bara är möjligt av Polens illegala fiske.

Vi tycker självklart att det är bra att kommissionen tar i mot Polen och att man minskar dess kvoter. Självklart ska man gå vidare med den planen. Men för att rädda den akuta situationen för torsken tror vi att man måste minska de totala kvoterna med anledning av det.

2007/08:29

11 april

Anf. 103 SOFIA ARKELSTEN (m):

Fru ordförande! Ministern är väldigt tydlig med att vi utgår från att det här inte upprepas. Delvis har det att göra med alla de åtgärder som det har berättats om och som vi kan läsa om i våra papper. Men en viktig del som jag tror att vi kan belysa lite är den politiska förändring som skett i Polen. Jag undrar om ministern skulle kunna säga några ord om det. Man kan se en rejäl förändring i inställningen till EU och de gemensamma regler och avtal man har ingått.

Anf. 104 JACOB JOHNSON (v):

Den svenska ståndpunkten är, givet förslaget, i och för sig relativt rimlig när det gäller anpassningen av Polens torskvoter. Men man måste sätta in frågan i ett större sammanhang, nämligen torskbeståndet i Östersjön. Där är egentligen vår åsikt att vi ska ha ett fiskestopp för att få en rejäl återhämtning. Jag vill föra med det och lämna det meddelandet med ministern.

Anf. 105 ERIK A ERIKSSON (c):

Fru ordförande! Om inte det här arbetet från kommissionen hade kommit till stånd hade överfisket naturligtvis fortsatt. Det här är viktigt och banbrytande. Jag skulle säga att det sänder signaler även in i andra delar av EU:s regelverk om naturtillgångar.

Jordbruket återkommer vi till. Där har vi mjölkkvoter. Jag kanske inte ska peka ut något land, men det finns ett land i södra Europa som ständigt producerar mer mjölk än de har kvot till och får böter, men inte bryr sig om det. Det krävs att vi också följer upp det här och pekar på det: Ni ska betala era böter och stå för vad ni har gjort!

Men det räcker inte med det, utan det måste finnas en långsiktighet. Våra grannländer får inte tro att naturtillgångarna bara är att hämta upp. Vi i Sverige har ansvar. Om inte Sverige skulle vara med i förhandlingarna skulle vi stå oss väldigt slätt här. Då skulle vi inte kunna rädda torsken, vilket vi naturligtvis kan. Det måste vi tro att vi kan, och det ska vi göra också.

Anf. 106 LARS TYSKLIND (fp):

Fru ordförande! Angående fiskestopp: Jordbruksdepartementet hade en fiskehearing häromdagen. Jag vill lyfta fram en sak. En representant för kommissionen sade att Sverige har en oerhört viktig roll att spela, eftersom det egentligen bara är i Sverige man för debatten på en seriös nivå. Det viktiga var enligt kommissionens representant att Sverige trots allt håller sig på banan och inte för fram en åsikt som andra inte kan hänga på. Det handlade just om fiskestopp. Vad man än tycker om det är det ingen bra metod för att gå vidare i förhandlingarna.

Anf. 107 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Låt oss konstatera att vi nu har en förvaltningsplan för torsken i Östersjön. Det har vi inte haft tidigare. Ices har i sin rådgivning sagt att när vi har en sådan på plats kan vi tillåta oss ett visst fiske, ett större fiske än vi kunde när vi inte hade den på plats. Nu är planen på plats och ger ett

annat utrymme än tidigare vad gäller att utnyttja naturresursen torsk i Östersjön.

Låt oss också konstatera att medvetenheten om att det har förekommit olovligt fiske i Östersjön har varit stor. Den har till och med varit så stor att Ices har tagit hänsyn till detta i sin rådgivning, vilket vi säkert allsammans tycker är häpnadsväckande. Men så är det. Ett förvaltningsorgan, en myndighet, ett forskningsorgan har tagit hänsyn till att det har skett saker och ting som inte ska ske i ett normalt civiliserat samhälle, nämligen tjuvfiske.

De beslut som vi har tagit har baserat sig på att det har förekommit orapporterat fiske. Låt oss också konstatera att kvoterna för 2008 är beslutade. De gäller för 2008. Vi och andra har att rätta oss efter de kvoter som är fastställda. Att ändra dem under pågående säsong tror jag över huvud taget inte ens är teoretiskt möjligt.

Vi kan också bekräfta det Sofia Arkelsten var inne på, nämligen att vi har en annan inställning i Polen i dag. Vi har en regering som är helt annorlunda jämfört med den som tidigare fanns, en regering som har bekräftat för mig i bilaterala överläggningar att Polen vill vara precis som vi, en medlem i unionen som följer de beslut som vi är överens om att fatta i rådet. Man har anslagit medel för att anställa kontrollanter. Man har anslagit medel för att kunna köpa sig ett fartyg, så att kontrollanterna kan komma ut på sjön. Man har inte haft någotdera tidigare.

Den tidigare regeringen till och med uppmuntrade fiskarna att fortsätta att fiska, trots att man visste att kvoterna var slut. Den inställningen är diametralt annorlunda i dag, och det applåderar jag. Jag har som sagt fått det bekräftat vid ett flertal bilaterala överläggningar med Polen.

Slutligen kan vi åter konstatera att detta är ett banbrytande beslut på två sätt, dels för att kommissionen för en gångs skull har stoppat ett lands fiske, dels för att en yrkesgrupp i ett land drabbas av mycket kännbara åtgärder. Det är också, vad jag känner till, första gången som det inträffar att ett land verkligen får betala tillbaka för någonting det har överträtt. Det är alltså två banbrytande ställningstaganden som gjorts här. Som någon sade i frågeställningarna tidigare tror jag att detta kommer att ha stor inverkan på efterlydnaden av de överenskommelser vi träffar framöver.

Anf. 108 PER BOLUND (mp):

Ministern säger att det inte går att påverka 2008 års kvoter, men kommissionens förslag innebär just en förändring av 2008 års kvot för Polen; man ska ta bort 10 procent av Polens kvot. Uppenbarligen går det alltså att göra förändringar. Men om ministern tror att det är svårt att påverka 2008 års kvoter kan jag väl tänka mig att man skjuter upp det till 2009 års kvoter.

Problemet är, som vi ser det, att man har gjort ett alldeles för stort uttag under 2007. Det påverkar det redan väldigt kraftigt decimerade beståndet hårt under ett år. Men återbetalningen kommer inte att ske förrän 2011. Man kommer att ha ett underskott under en fyraårsperiod. Därför tycker vi att det är viktigt att så fort som möjligt vidta åtgärder för att återställa detta och ta bort det underskott av fisk som Polens överfiske har lett till. Man borde ha ett solidariskt system för att minska kvoterna, åtminstone under 2009.

2007/08:29

11 april

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende men att det har anmälts avvikande mening från mp.

Då går vi vidare till punkt 4 om ett gemenskapssystem angående ore-glerat fiske med mera. Den frågan är välbekant för nämnden. Vi informerades om denna den 23 november förra året. Det har också varit över-läggningar i sak i miljö- och jordbruksutskottet den 14 februari då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar och såvitt jag har noterat inga avvikande meningar. Nu ska det vara en riktlinjede-batt, och vi har fått ett underlag.

Anf. 110 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Jag välkomnar att kommissionen på ett kraftfullt sätt tar tag i frågan om IUU-fisket som är ett av våra absolut allvarligaste problem när det gäller fiskefrågor.

Jag anser i likhet med såväl den europeiska revisionsrätten som kommissionen att IUU-aktivitet underminerar trovärdigheten hos den gemensamma fiskeripolitiken. Jag tillstyrker därför ett kraftfullt agerande för att bekämpa det här orapporterade fisket.

Just nu diskuteras förordningsförslag om IUU-fiske. Syftet med för-ordningsförslaget är att på ett heltäckande sätt försöka bekämpa denna typ av fiske i vatten inom gemenskapen, i tredjeland och på internation-ellt vatten. Medlemsstaterna har ett flertal synpunkter på förordningsför-slaget och många frågor ställs om hur förordningsförslaget om IUU-fiske ska förhålla sig till den omarbetning av gemenskapens kontrollförordning som pågår. Där förväntas kommissionen presentera ett nytt förslag hös-ten 2008.

Vidare har medlemsländerna framfört tveksamheter avseende om både gemenskapsfartyg och fartyg från tredjeland ska omfattas av IUU-förslaget liksom om systemet med fångstcertifikat och sanktionssystem.

Det är viktigt för mig att den framtida fiskerikontrollen utformas som ett paket som hänger ihop. Vi arbetar nu med förordningsförslaget om IUU och samtidigt pågår arbetet med att se över kontrollförordningen där förslag väntas från kommissionen i höst, som jag sade tidigare. Jag är övertygad om att vi har behov av en bra översikt av hur dessa förord-ningar kan fungera tillsammans.

Anf. 111 JACOB JOHNSON (v):

Vi har kanske trots allt en avvikande mening från Vänsterpartiets sida. Det gäller svaret på fråga 2 som vi tycker är lite olyckligt formule-rat. Sverige säger att det är angeläget att föreslagna certifieringsprocesser och eventuella handelssanktioner är WTO-förenliga och inte skapar onö-diga handelshinder i syfte att uppnå de miljömässiga målen. Där läser jag in ett alltför stort hänsynstagande till WTO-synpunkter. Med tanke på det rovfiske som försiggår över hela världen måste man naturligtvis ställa höga krav för att nå målet om en hållbar användning av fiskeresurserna. Jag är orolig för att den här meningen antyder att man är beredd att rucka på det.

Anf. 112 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Vi är inte heller nöjda med regeringens svar. Vi tycker att det är alldeles för försiktigt hållet. Vi har framför allt reagerat på svaret på fråga 1 där vi tycker att regeringen borde ta ställning mycket tydligare. Den stora frågan där är om man ska ta in EU-fartyg på den svarta listan eller bara fartyg från länder utanför EU. Flera medlemsstater har signalerat att de anser att det bara ska vara fartyg som inte kommer från EU-länder som ska vara med på den listan. Vi tycker att det är ett väldigt dåligt förslag eftersom svartfiske med EU-fartyg är också ett stort problem, vilket inte minst fallet Polen nu har visat. Det finns också risk för att man drar på sig kritik från WTO för att man inför ett handelshinder där man behandlar båtar från andra länder annorlunda än man behandlar båtar från EU.

Vi anser att regeringen i svaret tydligt måste kräva att EU-fartyg självfallet ska vara med på svarta listan på samma villkor som fartyg från länder utanför EU. Vi anser att den öppna skrivning som regeringen i dag har öppnar för tolkningar i Bryssel som vi tycker är olyckliga. Det olyckligt att man har en så vag skrivning.

Vi är också tveksamma till att regeringen antyder att man kan vänta med de här förslagen till senare. Om man skulle vänta på förslag som kommer i höst kommer det säkerligen att dröja två år innan beslut fattas om det förslaget. Vi tycker inte att det finns möjlighet att vänta så länge. Det krävs snabba åtgärder. Vi vill helt enkelt att regeringen väldigt tydligt ska deklarerat att Sveriges ståndpunkt är att båtar från EU-länderna ska kunna stå på svarta listan på samma sätt som båtar från andra länder.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Per Bolund antyder att det kan komma en avvikande mening från Miljöpartiet

Anf. 114 CARINA OHLSSON (s):

Jag tänker inte antyda någon avvikande mening förrän jag har hört svaret på de här frågorna och på den fråga som jag har.

Jag tycker att svaren är relativt bra. Jag tycker att det är viktigt att det blir så tydligt som möjligt när man väger ihop de olika regleringssystemen så att man inte lägger det ena på det andra. Då blir det väldigt otydligt. Jag tycker att det är viktigt för verksamhetsutövaren, fiskaren, och för att man ska kontrollera att ministern tar med sig det. Det måste bli tydligt var EU står och var Sverige står. Vi har hört tidigare att vi i Sverige är framgångsrika, och därför förutsätter jag att det blir ett väldigt tydligt regelverk även här med den starka röst vi har i EU.

Nu vet inte jag riktigt om man tittar på svensk tv i EU-länderna, men det var ett program i veckan, och jag tänker på torskfisket och Sportfiskarna. Jag funderar på om det är den typen av frågor som kan ligga oss i fatet när man pratar om oreglerat fiske. Jag skulle vilja ha en kommentar från ministern i det fallet. Kan detta läggas oss till last? Det är ju inte tv-programmet som är själva belastningen. Belastningen är hur man har uppträtt, även om Sportfiskarna har tagit avstånd från detta, och Fiskeriverket har också skrivit om det i sitt nyhetsbrev. Jag skulle vilja ha en kommentar till detta. Diskuterar man de här frågorna?

Anf. 115 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Vi tycker som sagt att det är bra att Sverige välkomnar att man tar kraftfulla tag mot olagligt, orapporterat och oreglerat fiske. I underlaget står det att Sverige anser att ökade utgifter som är en följd av förslaget bör finansieras. Jag tycker att man ska skärpa det, att det ska finansieras inom redan beslutade anslag. Det är ju den hållning vi har att budgeten ska hållas.

Anf. 116 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Tack för frågorna! Jag ber om ursäkt om jag inte hann med att anteckna alla frågor, men då ber jag er att återkomma.

Låt oss börja med Jacob Johnsons fråga. På den andra frågan kommer jag att svara att jag anser det positivt att vi har ett system med fångstcertifikat. Men föreslagna certifikatsprocesser och andra sanktionssystem som kan finnas i handelssammanhang bör enligt min mening vara WTO-förenliga så att vi inte bygger upp nya system som försvårar de ytterst komplicerade förhandlingar som vi vet är inne i en känslig fas just nu i dagarna. Låt oss inte belasta de förhandlingar med system som inte är WTO-förenliga. Jag är alldeles övertygad om att det går att skapa system som är WTO-förenliga. Det är alltså min ambition att vi ska nå dithän.

Vad beträffar den första frågan kan jag som politiker verkligen hålla med Per Bolund. Jag har ingenting emot det, men samtidigt måste jag då väva in Carinas fråga. Vi ska inte ha dubbelrapporteringar, dubbelregistreringar, dubbla instrument, dubbla lagstiftningar som överlappar varandra. Då är risken att någonting faller emellan trots allt. Därför vill jag att man ska ta detta samtidigt så att vi får ett så bra och heltäckande system som möjligt samtidigt som vi undviker att få det dubbla system som vi eljest riskerar att få.

Låt oss också konstatera att vi har förvaltningsmyndigheter som ska följa upp de här förordningarna. I det här fallet vill vi gärna lyssna till vår förvaltningsmyndighet, Fiskeriverket, som säger precis det jag nu har sagt, nämligen att vi på det här området har rejält många förordningar att hålla reda på. Vårt fiske är inte jättestort. Vi ska veta att det kostar pengar att hantera den här typen av system. Det finns en ekonomisk sida här också. Då har jag delvis inkluderat Sonia Karlssons frågor också i mitt svar.

Det var en fråga om ett tv-program som jag inte har sett själv. Det resulterade i ett stort antal förfrågningar, mejl och telefonsamtal till mig. Det föranledde mig att ta kontakt med Fiskeriverket som är ansvarigt för den här typen av förbud. Som ni kanske har noterat har det i sin tur resulterat i att man har utfärdat ett förbud mot den här typen av aktivitet. Jag tror att aktiviteten inte har varit särskilt känd, och därför har det inte funnits något förbud hittills. Men nu är det alltså utfärdat av behörig myndighet.

Anf. 117 JACOB JOHNSON (v):

Jag anser fortfarande att svaret på fråga 2 är lite obalanserat och vill anmäla avvikande mening. Jag anser att det måste ställas höga krav även på import av fisk från u-länder.

Jag uppfattar att det sammanfattningsvis finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende men att v och mp anmält avvikande meningar.

Då går vi vidare till punkt 5 som handlar om torsk. Den här gången handlar det om åtgärder för återhämtning av torskbestånd. Det finns ett förslag inför en diskussion utsänt i utskick 2. Frågan är i övrigt ny även om torsken börjar bli välbekant.

Anf. 119 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag vet i dagsläget inte hur den här diskussionen kommer att läggas upp, men jag tänkte ändå delge nämnden några generella ståndpunkter. En av dem är att jag kommer att ställa ett antal frågor till kommissionen, bland annat om hur man tänker hantera Norge i denna del, eftersom Norge är en stor aktör i de här vattnen, och vilken del som Norge ska ha i de överläggningar som vi ska ha om det här fisket.

Låt mig också konstatera att det förslag som finns blev offentligt först i förra veckan, vilket gör att vi på departementet nu har börjat studera förslaget. Vi måste studera och analysera det närmare innan vi kan komma med några mer precisa tyckanden i frågan.

Men vi kan ändå säga att det finns behov av översyn eftersom nuvarande plan inte uppnått den återhämtning som vi säkert vill ha allesammans. Jag skulle kunna tänka mig att den övergripande ståndpunkten är att vi stöder kommissionens ambitioner att förbättra nuvarande torskåterhättningsplan och att vi aktivt och konstruktivt, precis som i andra sammanhang, kommer att bidra i förhandlingarna. Vi måste ha nya förslag för att effektivisera planen, och målet för planen måste baseras på fiskedödligheten och inte på biomassan. Det kommer vi säkert att tycka också.

Jag tror att vi måste ha regionalt anpassade åtgärder, eftersom det är ett ganska stort vatten vi talar om. Medlemsstaterna bör få större utrymme och flexibilitet att förvalta sina egna fiskeriansträngningar.

Låt mig också säga att vi kommer att utarbeta ett fakta-pm i det här ärendet också.

Anf. 120 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Vi ska ha klart för oss att det är precis som ministern säger: Detta är ett ganska rundligt utkast i det här skedet, eftersom det är en diskussionspunkt. Men avsikten är att det ska bli lite mer precisa förslag.

Det som är glädjande är att det är så pass omfattande rent geografiskt. Det omfattar Kattegatt, Nordsjön, Skagerrak, Engelska kanalen, Skottland, Irländska sjön och Keltiska havet. Det är ett rejält grepp om det hela.

Det jag däremot saknar i detta – även om det finns detaljbestämmelser om maskstorlekar i nät och trålar och så vidare – är det vi har talat om många gånger tidigare, nämligen minimimått för upptag av torsk. Det är rimligt att unionen kommer fram till att torsken måste kunna leka åtminstone en gång innan den är fångstbar. Det hoppas jag att ministern med kraft kan framföra vid de kommande förhandlingarna.

Anf. 121 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Tack för en bra redovisning! Jag har stort förtroende för och förutsätter att ministern handlar på just det sätt som han säger och som han har sagt flera gånger: att han vill vara pådrivande för att förbättra EU:s ganska katastrofala fiskeripolitik. I redovisningen i utskottet gav ministern också glädjande besked om de signaler som kommer från kommissionen om att en översyn måste ske innan den nuvarande perioden går ut. Jag hoppas verkligen att ministern är pådrivande för ett sådant arbete, vilket han också ger uttryck för att han vill vara.

Återhämtningsplanerna är kanske ett av få inslag som ändå kan betecknas som positiva i fiskeripolitiken. Över huvud taget är väl fiskeripolitik positivt – annars skulle det vara vilda västern totalt, och då skulle torsken inte ha minsta chans. Nu finns det möjligheter att gripa sig an problemet. Men som vi har sett är inte ens återhämtningsplanerna tillräckliga. Man går från ett stort minus till ett lite mindre minus på vissa områden.

Därför är det viktigt att förändringsarbetet kan ske så skyndsamt som möjligt. Min fråga till ministern är: Vilken bedömning gör han när det gäller tidsramen för när en förändring kan finnas på plats?

Det finns också svagheter i förslaget till förordningar, till exempel att man inte ska få ändra kvoterna med mer än 15 procent. Det är en begränsning som jag tycker är irrationell i ett läge när det kan behövas rejälare tag.

Anf. 122 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Vi tycker att det är väldigt tråkigt att man nu kommer tillbaka med en rapport som visar att tidigare åtgärder inte alls har varit tillräckliga. Det är också vad vi har varnat för vid återkommande möten.

Det är därför viktigt att man nu i det vidare arbetet tar till kraftiga åtgärder så att man verkligen ser till att hamna på rätt nivå när det gäller torsken i Nordsjön och andra områden.

Vi tycker att det är lite tråkigt att Sveriges regerings kommentar här är så väldigt allmänt hållen. Den säger ingenting om Sveriges hållning i det vidare arbetet, bara att man ska bidra aktivt och konstruktivt, och det är väl det minsta man kan förvänta sig.

Jag vill notera att regeringen i budgetpropositionen skriver att Sveriges ingång i fiskeförhandlingar ska vara Ices rekommendationer. Då vill jag fråga: Är det ministerns uppfattning att detta kommer att vara Sveriges ingång även här? Kommer man att förorda att Ices rekommendationer för torskfiske i Nordsjön ska följas?

Anf. 123 JACOB JOHNSON (v):

Jag skulle kunna hålla med de föregående talarna här: Bengt-Anders Johansson när det gäller minimimått, Sven Gunnar Persson när det gäller översyn och Per Bolund när det gäller Icesfrågan. Framför allt detta tycker jag tydligt borde framgå i den svenska ståndpunkten.

Anf. 124 CARINA OHLSSON (s):

Jag skulle kunna säga som Jacob Johnson om de synpunkter vi har hört här. Men jag vill ännu inte ansluta mig till vägen från den motstå-

ende sidan. Jag har hört flera säga att det är vilda västern, och kanske är det en styrka att jordbruksministern bor ganska nära High Chaparral.

Men jag ska inte skoja om dessa allvarliga frågor. Det som är väldigt viktigt och som jag ändå vill poängtera är att man lyfter fram att man håller sig till den vetenskapliga rådgivningen och att det får vara den utgångspunkt som lyfts fram i diskussionen även om inte departementet har gått igenom hela förslaget.

På samma sätt som departementet inte har hunnit gå igenom detta har inte vi heller gjort det. Det framgår på den kommenterade dagordningen. Det kan hända att vi kommer att återkomma med avvikande ståndpunkter när man har gått igenom det här. I nuläget och i den inledande diskussionen har vi dock inte det, utan vi vill poängtera att man ska hålla sig till den vetenskapliga rådgivningen.

Anf. 125 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Frågeställningen om minimimått har vi möjlighet att diskutera i det här sammanhanget och kommer så att göra. Vi har också möjlighet att göra detta i ett annat sammanhang under våren där vårt mål, som jag har sagt vid ett flertal tillfällen, är att ta vara på de tips som vi har fått bland annat från en av Bengt-Anders Johanssons värderade kolleger om att låta torsken leka innan vi plockar upp den och använder den som mat.

Vi har alltså två tillfällen, och vid båda tillfällena kommer vi att agera på ett sådant sätt att vi ska försöka höja minimimåttet för torsk som får plockas upp.

Det finns ett behov av en översyn av fiskepolitiken före 2012. Vi filosoferar just nu över hur vi ska agera för att få ett bra utfall på ett av våra ställningstaganden vad gäller vad vi ska syssla med under vårt EU-ordförandeskap hösten 2009. Där finns en möjlighet, eftersom ett övergripande tema är Östersjön. Där är ju, vilket vi väl känner till i den här församlingen, fisket en viktig del när vi pratar förvaltning av olika typer av saker i den stora och vackra Östersjön.

Vi återkommer säkert i den delen och får anledning att filosofera vidare om nödvändigheten av att göra någonting. Det kan jag bara instämma i. Jag tar med mig funderingen om plus eller minus maximalt 15 procent. Det tål att fundera på. Alla typer av läsningar innebär just en läsning, men man ska samtidigt vara medveten om att om man höjer det här talet, eller inte har något tak, är det klart att det också möjliggör en förändring åt ett håll som vi kanske inte applåderar. Man får alltså fundera på det här, men jag tar med mig frågeställningen.

Vad beträffar frågeställningarna om Ices säger jag igen att ingången när vi ger oss in i sådana här diskussioner är den vetenskapliga rekommendationen. Låt mig också avslutningsvis säga att vi kommer att ha ett fortlöpande samråd med miljö- och jordbruksutskottet i den här frågan. Vi har inte bundit oss och kan inte så göra eftersom vi inte har alla parametrar på bordet ännu.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Jag vill börja med att plocka upp jordbruksministerns sista boll. Frågan är egentligen ny för oss alla och har även i Sveriges riksdag bara

2007/08:29

11 april

börjat. Miljö- och jordbruksutskottet beslutade också i går om att ha överläggningar i sakfrågan framöver.

Då skulle jag vilja göra så här: Vi noterar de inspel som har gjorts. De är också förda till protokollet, och jag har sett att både jordbruksministern och hans medarbetare har antecknat flitigt och har detta med sig framöver. Men rent tekniskt för dagen får det stanna vid att vi tar emot informationen och återkommer när vi börjar ta lite mer i frågan i sak.

Anf. 127 PER BOLUND (mp):

Tyvärr delar jag inte ministerns uppfattning att regeringen har gått in med Ices rekommendationer i förhandlingen. Tvärtom har man haft dem som en faktor bland många när nu ministern hela tiden har sagt att man måste ta hänsyn även till fiskarnas situation och ekonomiska och sociala aspekter och så vidare.

Regeringen har alltså inte gått in med Ices rekommendationer i förhandlingen, tyvärr. Jag känner mig inte trygg med att man kommer att göra det i det här fallet heller, och om inte ministern är beredd att skriva in det i den skriftliga ståndpunkten skulle jag vilja ha en avvikande mening fördd till protokollet.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Vi är i presidiet överens om att behandla detta som en informationspunkt, och då blir det så. Men vi noterar naturligtvis till protokollet det Per Bolund har framfört i frågan. Det har han gjort förut, och det ska naturligtvis vara med även nu. Men sakbehandlingen kommer vi att återkomma till i miljö- och jordbruksutskottet och även i nämnden när det närmar sig skarpare beslut.

Anf. 129 PER BOLUND (mp):

Jag måste säga att jag tycker att det är en konstig hållning att vi inte kan ta avstånd från regeringens linje. Det finns ändå en klart uttalad linje här som regeringen kommer att föra i diskussionerna, och att då partierna inte kan ha en annan uppfattning som man väldigt tydligt får fördd till protokollet tycker jag känns underligt.

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Då säger jag det igen: Per Bolunds uppfattning är framförd och noterad här inne hos ministern och även fördd till protokollet. Därom ska inte råda något tvivel alls.

I formfrågan däremot konstaterar jag att vi har fått den här informationen och de respektive inspel som de olika partierna har gjort. Vi kommer att återkomma när vi närmar oss beslut i frågan.

Då är vi på punkt 6, Övriga frågor. Dessa är samtliga informationspunkter, och vi brukar normalt sett fatta oss ganska kort.

Såvitt jag har förstått har det tillkommit en fråga på irländsk begäran, om torsk förstås.

Anf. 131 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ska vi korrigera ordföranden kanske – det var på fransk begäran.

Simmar de i Irländska sjön ändå? Det kanske är därför jag har skrivit som jag gjort.

Anf. 133 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Vi tar detta från början: En av de övriga punkterna är felöversatt. Det är alltså en översyn av tackeln för torsk i Keltiska havet på begäran av den franska delegationen och ingenting annat.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Noteras.

Finns det då något jordbruksministern vill kommentera angående dessa övriga frågor?

Anf. 135 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag svarar på frågor.

Anf. 136 LARS TYSKLIND (fp):

Jag vill bara göra ett konstaterande på 6 b när det gäller avtalet med Mauretanien. Vi hade detta uppe till diskussion här för ett tag sedan, och jag tycker väl personligen att man kan vara skeptisk mot den typen av avtal.

Förändringen av avtalet går trots allt åt rätt håll. För lika mycket pengar tar man upp mindre fisk. Det har kantrat över mot mer bistånd. Kan ministern verifiera att det är på det sättet?

Sedan utgår jag från att Sverige och jordbruksministern när man sluter avtalet ser på konsekvenserna för det inhemska fisket. Men jag tycker att man kan vara tämligen nöjd med avtalsresultatet i förhållande till det som har varit.

Anf. 137 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Vi hade en liten informations- och diskussionsstund också i utskottet om detta. Det var på en punkt som jag inte tyckte att det gavs ett tillräckligt tydligt svar. Jag vill därför be om ett förtydligande.

FAO har ett regelverk på det här området. Det handlar om att den här typen av fiske ska ske på verkliga överskottsresurser i det nationella beståndet. Då vill jag bara få förtydligat på vilket sätt EU försäkrar sig om att det totala uttaget för dem som köper fiskerättigheter – det är ju fler aktörer än EU här – utgörs av ett verkligt överskott av fiskresursen.

Anf. 138 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag vill fylla på med att det är en djupt oroande situation i Mauretanien. Man kan läsa att det egentligen inte finns något inhemskt fiske där längre utan att det är stora stater som kommer utifrån. Även om EU kanske har bättre och mer fördelaktiga avtal med Mauretanien, är det ingen ursäkt för att man inte gör allt för att se till att den här situationen förändras så att Mauretanien verkligen kan ha sitt eget fiske för egen del och inte blir utfiskat av andra länder.

Anf. 139 SOFIA ARKELSTEN (m):

Fru ordförande! Som av en händelse hör min fråga rätt mycket ihop med både Sven-Gunnar Perssons och Lars Tysklinds frågor.

Vi hade en bra diskussion om det här i miljö- och jordbruksutskottet. Oavsett vad man tycker om att Mauretanien säljer fiskerättigheter av sitt överskott, finns det en del som är positivt. Det kan kännas tveksamt, och här har mediebilden varit väldigt tydlig. Men en positiv sak som jag undrar om ministern kan säga något om är hur EU:s närvaro ökar kontrollen och vad det bidrar till när det gäller de andra staterna. Det finns ju även andra stater med stora fiskeansträngningar i området.

Anf. 140 JACOB JOHNSON (v):

Jag tycker inte bara att det känns tveksamt utan att det är felaktigt att EU sluter sådana här avtal, med tanke på naturressituationen utanför Afrika, och att de bör avslutas och upphöra så snabbt som möjligt.

Anf. 141 PER BOLUND (mp):

Från Miljöpartiets sida kan vi inte heller acceptera det här avtalet. Även om det har rört sig till ett positivt avtal jämfört med tidigare avtal, är det inte alls i närheten av vad som skulle behövas. Fortfarande är uttaget av fisk alldeles för stort från EU:s sida. Vi tycker att man tar större hänsyn till EU-fiskares behov av att fiska än till den afrikanska befolkningens behov av fisk och försörjning.

Man måste också ta hänsyn till att Mauretanien har en regering som har problem med korruption. Det finns problem med korruption i hela den mauretanska förvaltningen, och de ligger högt på listorna över länder som har stora korruptionsproblem. Då är det också problem med att sluta avtal med sådana regeringar.

EU:s linje borde vara att stödja utvecklingen av Mauretaniens fiske, framför allt att hjälpa dem att kontrollera det internationella fiske som pågår utanför kusten, och inte att ta ut stora fiskeresurser för eget bruk.

Om jag hade haft tillåtelse att anmäla avvikande mening till protokollet så hade jag gjort det.

Anf. 142 ORDFÖRANDEN:

Då är det noterat till protokollet. Jag ska också nämna, så att även det framgår av protokollet, att nämnden informerades i den här frågan den 18 januari inför förra rådet.

Anf. 143 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Enligt de upplysningar som jag har fått är mauretanierna måna om att bibehålla avtalet med EU. Och varför är de då det? Jo, eftersom det ger pengar till uppbyggnad av deras egen fiskeriförvaltning och deras egen kontrollverksamhet och eftersom EU-flottan omfattas av regler för fisket. Så är det inte med alla fiskeflottor. Andra aktörer som fiskar i området är till exempel Ryssland, Kina och Taiwan. De betalar sämre och har mindre kontroll över det fiske som de bedriver i de här vattnen.

Utgångspunkten i avtalet är att det finns ett överskott av fiskemöjligheter som mauretanierna själva inte nyttjar.

Låt mig tillägga att det avtal som EU nu har för avsikt att sluta är transparent, genomskinligt. Så är det inte med alla avtal som ingås, men det är EU:s avtal, vilket ju ger oss en möjlighet på ett annat sätt än vid andra typer av avtal.

Vi kan också konstatera att EU:s medel bidrar till möjligheter för bättre beståndsuppskattningar och bättre kontroll- och bevarandeåtgärder.

När frågan senast var uppe gällde det en eventuell uppsägning och omförhandling av avtalet. Men jag vill kungöra här, om nämnden inte har läst det, att det förslag som då fanns inte fick stöd av majoriteten av medlemsstaterna eller av Mauretanien. Inte ens Mauretanien ville säga upp avtalet.

I stället har man nu inom ramen för det avtal som finns justerat det samma. Det avtal som nu finns innebär alltså mer pengar till bistånd och att fiskemöjligheterna minskar. Jag tycker att båda dessa saker går i rätt riktning i förhållande till hur det har varit, och det håller sig ändå inom samma budgetram som tidigare.

Förslaget är nu att rådets godkännande ska ske genom ett 1-punktsförfarande i Coreper – vad det nu betyder.

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen i denna och övriga frågor.

Kvar på jordbruksagendan har vi enbart godkännande av A-punktslistan. Då frågar jag jordbruksministern om det är något särskilt som han vill ta upp på den. Annars har vi faktiskt redan fattat beslut om alla A-punkter som ligger på bordet.

Anf. 145 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! För nämndens kännedom vill jag kungöra att vi precis nyss har fått två ytterligare övriga punkter, dels från Frankrike om antimikrobiell behandling av kött, dels från Nederländerna om blåtungesjukan, bluetongue, och om förflyttning av djur.

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar detta och ber att få det sänt till EU-nämndens kansli så att intresserade ledamöter kan ta del av det. I övrigt har vi som sagt redan fattat beslut om frågorna på A-punktslistan.

Vi tackar för i dag och önskar en trevlig helg och lycka till på rådet.

Innehållsförteckning

1 § Rättsliga och inrikes frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	2
Anf. 5 MARYAM YAZDANFAR (s)	3
Anf. 6 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	4
Anf. 7 SONIA KARLSSON (s)	4
Anf. 8 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	4
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 10 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	4
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 12 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 14 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	5
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 16 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 18 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	5
Anf. 19 KRISTER HAMMARBERGH (m)	6
Anf. 20 MARYAM YAZDANFAR (s)	6
Anf. 21 JACOB JOHNSON (v)	7
Anf. 22 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	7
Anf. 23 MEHMET KAPLAN (mp)	7
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 25 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	7
Anf. 26 JACOB JOHNSON (v)	8
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 28 MEHMET KAPLAN (mp)	8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 30 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	9
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 32 MARYAM YAZDANFAR (s)	9
Anf. 33 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	10
Anf. 34 KRISTER HAMMARBERGH (m)	10
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 36 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	10
Anf. 37 ANTI AVSAN (m).....	11
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 39 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	11
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 41 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	12
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	12
2 § Rättsliga och inrikes frågor (migration).....	14
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 44 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	14
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	14
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	15

Anf. 48	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	15
Anf. 49	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	15
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 51	JACOB JOHNSON (v)	15
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 53	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	16
Anf. 54	BODIL CEBALLOS (mp)	16
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 56	BODIL CEBALLOS (mp)	16
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 58	BODIL CEBALLOS (mp)	16
Anf. 59	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 60	MARYAM YAZDANFAR (s)	17
Anf. 61	SONIA KARLSSON (s)	17
Anf. 62	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	17
Anf. 63	MIKAEL CEDERBRATT (m)	18
Anf. 64	JACOB JOHNSON (v)	18
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 66	SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	18
Anf. 67	SONIA KARLSSON (s)	18
Anf. 68	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	18
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 70	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	19
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 72	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	20
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 74	BODIL CEBALLOS (mp)	20
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 76	MIKAEL CEDERBRATT (m)	21
Anf. 77	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	21
Anf. 78	Departementssekreterare LARS-ERIK FJELLSTRÖM	22
Anf. 79	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	22
Anf. 80	JACOB JOHNSON (v)	22
Anf. 81	BODIL CEBALLOS (mp)	23
Anf. 82	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	23
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 84	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	23
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 86	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	23
Anf. 87	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 88	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	24
Anf. 89	SUSANNE EBERSTEIN (s)	25
Anf. 90	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	25
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 92	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	25
Anf. 93	ORDFÖRANDEN	26
3 §	Jordbruk och fiske	27
Anf. 94	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 95	CARINA OHLSSON (s)	27
Anf. 96	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	27

Anf. 97	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 98	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	28
Anf. 99	CARINA OHLSSON (s)	28
Anf. 100	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	28
Anf. 101	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	29
Anf. 102	PER BOLUND (mp)	29
Anf. 103	SOFIA ARKELSTEN (m)	30
Anf. 104	JACOB JOHNSON (v)	30
Anf. 105	ERIK A ERIKSSON (c)	30
Anf. 106	LARS TYSKLIND (fp)	30
Anf. 107	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	30
Anf. 108	PER BOLUND (mp)	31
Anf. 109	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 110	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	32
Anf. 111	JACOB JOHNSON (v)	32
Anf. 112	PER BOLUND (mp)	33
Anf. 113	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 114	CARINA OHLSSON (s)	33
Anf. 115	SONIA KARLSSON (s)	34
Anf. 116	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	34
Anf. 117	JACOB JOHNSON (v)	34
Anf. 118	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 119	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	35
Anf. 120	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	35
Anf. 121	SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	36
Anf. 122	PER BOLUND (mp)	36
Anf. 123	JACOB JOHNSON (v)	36
Anf. 124	CARINA OHLSSON (s)	36
Anf. 125	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	37
Anf. 126	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 127	PER BOLUND (mp)	38
Anf. 128	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 129	PER BOLUND (mp)	38
Anf. 130	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 131	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	38
Anf. 132	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 133	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	39
Anf. 134	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 135	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	39
Anf. 136	LARS TYSKLIND (fp)	39
Anf. 137	SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	39
Anf. 138	SUSANNE EBERSTEIN (s)	39
Anf. 139	SOFIA ARKELSTEN (m)	40
Anf. 140	JACOB JOHNSON (v)	40
Anf. 141	PER BOLUND (mp)	40
Anf. 142	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 143	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	40
Anf. 144	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 145	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	41
Anf. 146	ORDFÖRANDEN	41